

בנק ירושלים

דוח על הסיכונים:

גילוי בהתאם לנדבך 3

ומידע נוסף על הסיכונים

ליום 31 במרץ 2022

הדוח על הסיכונים ומידע פיקוחי נוסף בדבר הון פיקוחי על פי הוראות באזל III הכולל תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו על ידי הבנק נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.bankjerusalem.co.il>. כמו כן, הדוח על הסיכונים של הבנק נמצא באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך www.magna.isa.gov.il.

עמוד	
4	חלק 1 מידע כללי
5	מטרה ועקרון הגילוי
6	מידע צופה פני עתיד
7	מסגרת הוראות רגולטוריות
9	חלק 2 יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
9	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)
10	הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים ביותר
15	השפעת התפשטות נגיף הקורונה
16	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
17	חלק 3 הרכב ההון
17	הרכב ההון הפיקוחי (cc1)
22	חלק 4 יחס המינוף
23	מתכונת גילוי להשוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)
25	מתכונת גילוי על יחס המינוף (LR2)
27	חלק 5 סיכון אשראי
27	השפעת התפשטות הקורונה
31	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
32	גילוי נוסף בנוגע לאיכות האשראי של חשיפות אשראי
32	הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)
40	שיטות להפחתת סיכון אשראי – סקירה (CR3)
43	הגישה הסטנדרטית – חשיפה לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (CR5)
46	חלק 5א סיכון אשראי של צד נגדי
46	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
47	הקצאת הון בגין התאמת שערוך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)
48	חלק 6 סיכון שוק
50	סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MR1)
51	סיכון הריבית
55	חלק 7 סיכון נזילות
55	יחס כיסוי הנזילות – טבלת גילויים עיקריים (LIQ1)
59	יחס מימון יציב נטו (LIQ2)
63	חלק 8 סיכון סביבתי וסיכון אקלים
64	נספחים
64	מילון מונחים
70	אינדקס

פרק	טבלה מס'	נושא	עמוד
2	טבלה 1:	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)	9
	טבלה 2:	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)	16
3	טבלה 3:	הרכב ההון הפיקוחי (CC1)	17
4	טבלה 4:	השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)	24
	טבלה 5:	יחס המינוף (LR2)	25
5	טבלה 6:	חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים	29
	טבלה 7:	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)	31
	טבלה 8:	סיכון אשראי לפי ענפי משק	34
	טבלה 9:	פירוט החשיפות לפי אזורים גאוגרפיים	37
	טבלה 10:	נתונים על הפחתת סיכון אשראי (CR3)	40
	טבלה 11:	חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)	43
	טבלה 12:	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)	46
א5	טבלה 13:	הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CCR2) (CVA)	47
6	טבלה 14:	סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MR1)	50
	טבלה 15:	שווי הון נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק	51
	טבלה 16:	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההון נטו מותאם של הבנק	53
	טבלה 17:	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית	54
7	טבלה 18:	מתכונת גילוי על יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)	56
	טבלה 19:	מתכונת גילוי על יחס מימון יציב נטו (LIQ2)	59
נספחים	טבלה 20:	מילון מונחים	64
	טבלה 21:	אינדקס	70

חלק 1 – מידע כללי

דוח על הסיכונים

אנו מתכבדים להגיש דוח על הסיכונים ליום 31 במרץ 2022 (להלן: "דוח על הסיכונים").

הדוח על הסיכונים ערוך בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים.

דוח על הסיכונים זה כולל מידע נלווה ומשלים לדוחות הכספיים המאוחדים של בנק ירושלים בע"מ.

הדוח נועד לאפשר לקוראי הדוחות של הבנק להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי יישום מסגרת העבודה של ועדת באזל ובנק ישראל, ההון, הנזילות, התהליכים,

הכלים והמערכות למדידת הסיכון, הבקרה עליו ומזעורו, הערכת פרופיל ותאבון הסיכונים המהותיים לפעילות הבנק ומסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

לעניין השפעת התפשטות נגיף הקורונה על הבנק ועל פרופיל הסיכונים שלו, ראה להלן פרק סיכונים מובילים ומתפתחים, פרקים רלוונטיים נוספים בהמשך, **פרקים**

2.1 ו-3.1 לדוח הדירקטוריון וההנהלה בדוח כספי ליום 31 במרץ 2022.

בעז ליבוביץ

סמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי

יאיר קפלן

מנהל כללי

זאב נהרי

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח: 26/05/2022

דוח על הסיכונים זה הינו חלק מהדוח הכספי ויש לקרוא את הדוח יחד עם הדוח הכספי ליום 31 במרץ 2022.

המידע שנכלל בדוח זה כולל את דרישות הגילוי שנקבעו בהוראת הדיווח לציבור 651, "דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" של בנק ישראל שמבוססת על פרסומים של וועדת באזל (להלן: נדבך 3) ודרישות הגילוי על הסיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות הגילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (ה-FSB) ודרישות הגילוי שפורסמו על ידי צוות משימה (ה-EDTF) שהוקם על ידי המוסד ליציבות פיננסית (ה-FSB) לשיפור פרקטיקות הגילוי על סיכונים בתאגידים בנקאיים (להלן: EDTF). כמו כן, נכללו דרישות הגילוי הנוספות בהתאם להוראות הדיווח של בנק ישראל והנחיותיו (להלן: מידע אחר).

לאור זאת, הדוח כולל, בין היתר, את דרישות הגילוי הבאות, ככל שרלוונטי:

- גילוי מפורט על הסיכונים והחשיפות אליהם חשוף הבנק ואופן ניהולם;
- גילויים כמותיים על דרישות ההון ועל נכסי הסיכון בגין חשיפות אשראי, שוק ותפעולי;
- גילוי על חשיפות לסיכונים המהותיים האחרים אליהם חשוף הבנק מעצם טבען של הפעילויות העסקיות שלו, כגון: סיכון נזילות, סיכון משפטי, סיכון אבטחת מידע וסייבר, מניעת מעילות והונאות, סיכון ציות, הוגנות ואיסור הלבנת הון, סיכון רגולטורי, סיכון סביבתי, סיכון אקלים ו- ESG;
- מידע כמותי ואיכותי בדבר שינויים משמעותיים שחלו בחשיפות הבנק לסיכונים אלה ואחרים ואופן ניהולן;
- גילויים מכוח המלצות של EDTF ומקורות אחרים כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים ושינויים מהותיים במידע איכותי שנדרש מכוח ההמלצות כאמור.
- גילוי מיוחד על השפעת נגיף הקורונה על פרופיל הסיכונים של הבנק.

הדוח נערך בהתאם לעקרונות המפורטים להלן:

- לגבי נתונים כמותיים שנכללו בגילויים קודמים במסגרת דרישות הגילוי של נדבך 3 או במסגרת דרישות גילוי נוספות כאמור לעיל, הוצגו נתונים השוואתיים לתקופות המקבילות בשנת הדיווח הקודמת כנדרש בהוראות.
- המידע מבוסס בחלקו על מידע פיננסי שמוצג בדוחות הכספיים של הבנק אשר משמשים בסיס לחישובים של יחסים רגולטוריים בהתאמות הנדרשות, ובחלקו, על הערכות פנימיות ומודלים פנימיים. לאור זאת, חלק מהמידע הינו בגדר אומדן לא מבוקר ו/או מייצג מידע שהינו בגדר מידע צופה פני עתיד.
- מידע רלוונטי נוסף בדבר חשיפה לסיכונים מסוימים והיבטים נוספים שהגילוי לגביהם נדרש בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, ניתן למצוא בפרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים חריגים, כגון: אופי התפתחות מגפת הקורונה והאופן בו תחלטנה, ממשלת ישראל ויתר מדינות העולם, להתמודד מולה, שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף המטבע והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/ביטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מההיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מיחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מההיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גורמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" וביטויים דומים להם. המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא עובדות עבר.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר:

- מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף.
- השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ו/או על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ו/או על רווחיות הבנק.
- יכולת התממשות של תכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו.
- תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק.
- התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק, לרבות בשל התפרצות והתפשטות מגפת הקורונה.
- תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.
- שינוי בטעמי הצרכנים ו/או בהתנהגותם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על הערכות מקצועיות של הבנק, על תחזיות מאקרו כלכליות של חזאים בדבר מצב המשק והסביבה העסקית, על פרסומים והערכות של גורמים בענף ועל ניתוחים סטטיסטיים שעורך הבנק לגבי התנהגות לקוחותיו.

האמור משקף את נקודת המבט של הבנק והחברות הבנות שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק והחברות הבנות שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה.

מסגרת הוראות רגולטוריות

בנק ירושלים בע"מ מפוקח על ידי בנק ישראל (להלן: "הפיקוח על הבנקים"), אשר מקבל מידע על הלימות ההון של הבנק וקובע את דרישות ההון הפיקוחיות המינימליות בישראל, וכן, קובע מסגרת הוראות רגולטוריות לניהול בנקאי תקין ולדיווח, המהווים את הבסיס ההכרחי למסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק. הוראות חוק ורגולציה אשר חלות על הבנק ואשר התקבלו עד למועד פרסום הדוח השנתי של הבנק לשנת 2021 תוארו בדוח השנתי של הבנק לשנת 2021. הוראות רגולציה חשבונאיות מתוארות בביאורים המתאימים בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2022. להלן, בתמצית, פירוט שינויי חקיקה ופיקוח רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק.

הוראות רגולטוריות לעניין הקלות זמניות לאור מצב החירום (התמודדות עם וירוס הקורונה)

עקב התפרצות נגיף הקורונה ברבעון 1 לשנת 2020, נקבעו על-ידי המפקח על הבנקים הוראות למתן הקלות ללקוחות ולתאגידים הבנקאיים, בהתנהלותם בתקופת המשבר. הקלות אלו נקבעו במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250. להרחבה על הוראות אלו ניתן לעיין בביאור 37 לדו"ח הכספי לשנת 2021. חלק מההוראות אשר כללו שינויים שהפיקוח על הבנקים ביקש לאמץ כהוראות קבע, הוטמעו בהוראות הניהול הבנקאי התקינים, ועדכונים אלו תוארו בהרחבה במסגרת הדוח הכספי האמור. לגבי יתר ההוראות וההקלות, הפיקוח על הבנקים החליט שלא להאריך את תוקפן למעט העדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 331 בעניין יעדי ההון המזעריים ויחס המינוף, אשר תוקפן הוארך, אך הן אינן רלבנטיות לבנק, שכן הבנק בחר שלא ליישם את ההקלה אשר התאפשרה בהוראה. יחד עם זאת, באופן זמני, ביום 18 בינואר, 2022 לאור התפרצות הגל החמישי במגפת הקורונה והעלייה המהירה בקצב ההדבקה, אפשר הפיקוח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים לצמצם את מספר הסניפים שמקבלים קהל ולחייב את לקוחותיהם להזמין תור מבעוד מועד לקבלת שירות בסניף (למעט אוכלוסיית האזרחים הוותיקים). תוקף ההקלה עד ליום 28 בפברואר, 2022, והיא לא חודשה לאחר מכן.

נוהל בנקאי תקין מס' 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדירור"

ביום 31 בינואר, 2022 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי מס' 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדירור" אשר קבע כי על תאגיד בנקאי לפרסם באופן מקוון מידע אודות תנאים לקבלת הלוואה, אשר יכלול, בין השאר, תיאור כללי של כל סוגי ההלוואות, אופן התשלום ומנגנוני ריבית, סדרי קבלת הלוואה, חיובים ועמלות, סדרי פירעון, ביטוחים נדרשים, והפנייה למחשבון מקוון שיפרסם. במחשבון יתאפשר ללקוח ביצוע סימולציות של תמהילי הלוואה שונים. עוד נקבע כי האישור העקרוני שיינתן ללקוח יהיה בנוסח אחיד ויכלול מידע רב, ובין השאר, תמהיל מסלולים המותאם לצרכי ומאפייני מבקש ההלוואה, וכן תמהילי מסלולים אחידים בנוסח שנקבע בהוראה, ונקבעו מועדים למתן האישור העקרוני. לתיקון ההוראה לא תהיה השפעה מהותית על דוחותיו הכספיים של הבנק, אך היא תצריך עדכון מערכותיו המאפשרות את פעילות האשראי לדירור.

התיקון יכנס לתוקף ביום 31 באוגוסט, 2022. הבנק נערך ליישום ההוראה, ולא צופה כי ליישומה תהיה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

הוראת הדיווח לציבור מס' 620 בנושא "דוח הדירקטוריון וההנהלה" לעניין גילוי על היבטי סביבה וחברה וממשל (ESG)

ביום 2 בדצמבר, 2021, פורסם עדכון להוראת הדיווח לציבור האמורה במסגרתה נקבעה חובת דיווח לציבור במסגרת דוחות ההנהלה והדירקטוריון. כך, תאגיד בנקאי יציין תמצית של מדדי סביבה, חברה וממשל עיקריים, וכן יציין היבטים מהותיים של סביבה, חברה וממשל של התאגיד הבנקאי המשתלבים ביעדים ובאסטרטגיה העסקית שלו.

בדו"ח אחריות תאגידית [ששמו ישונה ל"דוח סביבה, חברה וממשל (ESG)], אשר תדירותו עודכנה לאחת לשנה חלף אחת לשנתיים, ופרסומו יהיה לא יאוחר מסוף חודש אפריל החולפת לשנת הדיווח (למעט בשנתיים הראשונות לפרסומו), ישקול הבנק את הצורך לעדכן את הגילוי בתחום סביבה, חברה וממשל (ESG) בהתאם לתקנים ולפרקטיקות גילוי מובילות של בנקים בעולם, וייתן גילוי לתקנים הרלבנטיים לפיהם הוא פועל בתחום זה.

תחילתה של הוראה זו הינה לגבי הדוחות הכספיים לשנת 2021, כאשר נקבע כי דוח סביבה, חברה וממשל (ESG) לשנת 2021 יפורסם עד 30 ביוני, 2022 ודוח לשנת 2022 יפורסם עד ליום 31 במאי, 2023. הבנק נערך ליישום ההוראה, ולא צפוי כי תהיה להוראה השפעה על דוחותיו הכספיים של הבנק.

עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בנושא "ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור"

ביום 9 במאי, 2022 פורסם עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בנושא איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, אשר מטרתה להבהיר את האמצעים שנתונים ביד תאגיד בנקאי למתן שירותים ללקוחות אשר מבקשים להעביר לחשבון הבנק שלהם כספים שמקורם בפעילות בתחום המטבעות הווירטואליים (מטבעות דיגיטליים). במסגרת ההוראה קבע המפקח על הבנקים דרישות ייחודיות מהמערכת הבנקאית בניהול הסיכונים האמורים, הכרוכים במתן שירותי תשלום אגב פעילות במטבעות וירטואליים. במסגרת ההוראה נקבעו הגדרות למונחים בתחום, נקבעה חובה לביצוע הערכת סיכונים תקופתית לפעילות בתחום, אשר בעקבותיה יהיה על התאגיד הבנקאי לקבוע מדיניות ונהלים תוך ניהול סיכון מבוסס סיכון. הודגש כי אל לתאגיד בנקאי לסרב לתת שירותי תשלום אגב פעילות במטבעות וירטואליים רק בשל עובדת היותו כרוך בהיותו נובע ממטבע וירטואלי, והכל בהתאם לקבוע בהוראה. ההוראה תיכנס לתוקף ביום 9 בנובמבר, 2022.

הבנק החל להיערך מבעוד מועד לעדכון ההוראה הצפוי ועדכן את מסמך המדיניות הרלבנטי כך שיהיה תואם את הוראת בנק ישראל, תוך שמירה על תאבון סיכון נמוך והקפדה יתירה על בקרת הפעילות. ליישומה לא צפויה להיות השפעה על דוחותיו הכספיים של הבנק.

לפרטים נוספים אודות שינויים והקלות רגולטוריות, ראה [ביאור 17 הוראות פיקוח ויזמות חקיקה, בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2022](#).

חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

[מסד 3]

יחסים פיקוחיים עיקריים (KMI)

טבלה מספר 1 – יחסים פיקוחיים עיקריים:

31.03.2021	30.06.2021	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	
הון זמין (במיליוני ש"ח)					
1,013.8	1,061.7	1,094.7	1,121.2	1,137.8	הון עצמי רובד 1
1,013.8	1,061.7	1,094.7	1,121.2	1,137.8	הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
1,013.8	1,061.7	1,094.7	1,121.2	1,137.8	הון רובד 1
1,013.8	1,061.7	1,094.7	1,121.2	1,137.8	הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
1,362.5	1,428.6	1,464.8	1,484.4	1,507.9	הון כולל
1,362.5	1,428.6	1,464.8	1,484.4	1,507.9	הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
נכסי סיכון משוקללים (במיליוני ש"ח)					
9,904.4	10,236.2	10,364.5	10,465.9	10,980.3	סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
יחסי הלימון הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים					
10.2%	10.4%	10.6%	10.7%	10.4%	יחס הון עצמי רובד 1
10.2%	10.4%	10.6%	10.7%	10.4%	יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
10.2%	10.4%	10.6%	10.7%	10.4%	יחס הון רובד 1
10.2%	10.4%	10.6%	10.7%	10.4%	יחס הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
13.8%	14.0%	14.1%	14.2%	13.7%	יחס הון כולל
13.8%	14.0%	14.1%	14.2%	13.7%	יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
8.7%	8.6%	8.6%	8.6%	9.6%	יחס הון עצמי רובד 1 הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
1.5%	1.8%	2.0%	2.1%	0.8%	יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים
יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים ⁽²⁾					
16,480.7	16,945.3	17,028.8	17,828.7	18,377.9	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
6.2%	6.3%	6.4%	6.3%	6.2%	יחס המינוף (באחוזים)
6.2%	6.3%	6.4%	6.3%	6.2%	יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)
יחס כיסוי סיליות, לפי הוראות המפקח על הבנקים ⁽³⁾					
2,576.2	2,500.4	2,500.4	2,451.1	2,690.4	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
987.5	1,078.9	1,078.9	1,034.0	1,232.4	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
262%	235%	235%	237%	219%	יחס כיסוי סיליות (באחוזים)
יחס מימון יציב נטו, לפי הוראות המפקח על הבנקים ⁽⁴⁾					
-	-	-	13,613.9	14,111.4	סך הכל מימון יציב זמין
-	-	-	10,257.7	11,268.0	סך הכל מימון יציב נדרש
-	-	-	133%	125%	יחס מימון יציב נטו (באחוזים)

(1) לרבות דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח, לא כולל כ- 3,311 ההלוואות שהועמדו בתקופת המעבר. יעד יחס הון עצמי רובד 1 שקבע הדירקטוריון עומד על 10.25%.

(2) ראה חלק 4 בפרק "יחס המינוף" להרחבה בנושא.

(3) המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח. ראה חלק 7 בפרק "יחס כיסוי סיליות" להרחבה בנושא.

(4) ראה חלק 7 להלן הרחבה בנושא יחס מימון יציב נטו.

לפירוט ההתפתחות ברווח והפסד, ראה [דוח הדירקטוריון וההנהלה לדוח כספי ליום 31 במרץ 2022](#).

הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים ביותר

זיהוי גורמי סיכון מובילים ומתפתחים

הבנק קבע מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים שלו, המתבססת, בין היתר, על מסמכי מדיניות לניהול הסיכונים השונים המהותיים לפעילותו, הקובעים את העקרונות לניהול, בקרת ומזעור פרופיל הסיכונים של הבנק, את תאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון (תקרות החשיפה המותרות הנתונות במגבלות סיכון כמותיות ואיכותיות), את שרשרת הדיווחים הנדרשת בין היחידות השונות בבנק, הדירקטוריון וההנהלה על מנת להבטיח עמידה בתאבון הסיכון, ואת הדרכים לניטור התפתחות פרופיל הסיכון לנכח תאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון, על מנת להבטיח שהבנק יעמוד ביעדיו העסקיים והתפעוליים וישמור על המוניטין שלו. ניטור זה מבוצע על ידי הבנק בשגרה ובוודאי בעת התפתחות תנאי קיצון או פוטנציאל להתפתחות תנאים שכאלה, היכולים לנבוע מאירועים שאינם בהכרח בשליטת הבנק כמו אירועי טבע, הרעה במצב הביטחוני או שינוי בשווקים. נדבך חשוב ביכולת הבנק לעמוד ביעדיו בעת קיצון, היא יכולת ההמשכיות העסקית שלו ותכניות המילוט והחירום שהבנק פועל לפתח ולתרגל באופן מתמשך, כך שביטוחו את חוסנו גם בימים שאינם בשגרה. הבנק פעל באופן כזה עם פרוץ מגפת הקורונה וזאת, בשל השפעתה על פעילותו העסקית והתפעולית של הבנק. אי הוודאות שנוצרה במשק כתוצאה מהמגפה גרמה לשינוי דינאמי בפרופיל הסיכון של הבנק והבנק פעל במתכונת המשכיות עסקית, בכפוף לדרישות בנק ישראל ומשרד הבריאות, תוך שהוא מהדק את שיטות ודרכי הבקרה שלו. בקרה זו נועדה להבטיח עמידת הבנק ביעדיו העסקיים, יעדי ההון, המינוף והנזילות ובמכלול מגבלות תאבון הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון תוך שמירה על מוניטין הבנק. למרות ההתאוששות מהמגפה בשנת 2021, שהביאה לשיפור משמעותי בתוצאות הבנק, הבנת הבנק היא שהמצב עדיין אינו מצב של שגרה, והאיומים עדיין קיימים, מה שמחייב המשך נקיטת זהירות, בקרה אפקטיבית ותשומת לב רבה להתפתחות פרופיל הסיכון שכן מרבית האיומים מיוחסים לאירועים שאינם בשליטת הבנק.

כך, למרות שבמהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 אופיין בעליה בביצועי הבנק בכל הסגמנטים השייכים לתיק האשראי שלו, ועל אף שהפעילות העסקית בוצעה תוך ירידה מתמשכת בפרופיל הסיכון של הבנק, בעיקר, בפרופיל סיכון האשראי, פעל הבנק גם במהלך הרבעון האחרון על מנת לנטר את יעדיו העסקיים ויעדי ההון שלו, תוך ביצוע הערכות סיכון שוטפות, עם התפתחות העימות בין רוסיה ואוקראינה, ועקב ההסלמה שחלה במצב הביטחוני באזורנו, העלייה ומגמת העלייה הצפויה בריבית, והעלייה ברמת האינפלציה, שני גורמי מאקרו ששינוי מגמה לאחר תקופה ארוכה שבה רמתם הייתה נמוכה וללא שינוי. הרבעון הראשון של שנת 2022 אופיין בתנודתיות רבה בשוק ההון שגרמה לעלייה בריביות האג"חים. תנודתיות זו גרמה לשינוי ביחס הון רובד 1 של הבנק, אם כי השפעתה הייתה נמוכה בגין פרופיל הסיכון הנמוך יחסית בתיק ההשקעות של הבנק. למרות אירוע זה, עמד הבנק בכל מהלך הרבעון ביעד הון רובד 1 שקבע הדירקטוריון, 10.25%, כמו גם ביעדיו האחרים.

כחלק מההיערכות למגמת השינוי בריבית, עדכן הבנק בחודש אפריל 2022 את תאבון הסיכון של תיק המשכנתאות, וזאת, על מנת להקל עם לקוחות הבנק, שיחס ההחזר שלהם מההלוואה יעלה עם עליית הריבית. הבנק ממשיך לבחון את השפעת השינוי בשיעור האינפלציה והריבית על לקוחות הבנק ועל יעדיו העסקיים.

במהלך הרבעון האחרון, חלה ירידה נוספת בשיעורי הכשל בתיק האשראי של הבנק. שיעורי הכשל וההפרשה הצפויה בתיק המשכנתאות הגיעו לרמה מזערית. שיעור הכשל בתיק הצרכני ממשיך במגמת הירידה שהחלה בשנה החולפת, כך ששיעור ההפרשה הצפויה הגיעה לערך הנמוך בכ – 50% מעדי תכנית העבודה של שנת 2022. ירידה זו מיוחסת לשינויים שביצע הבנק בחיתום האשראי הצרכני, שגרם לשיפור בתמהיל דירוגי התיק ולשיפור שחל בגביה. לקראת סוף הרבעון השני של השנה,

עתיד הבנק להשיק מערך חיתום צרכני הכולל מודל דירוג ומנגנון קבלת החלטת אשראי מעודכנים. רמת הסיכון בנדל"ן היא נמוכה, כשמדדי הסיכון מלמדים על השמרנות הרבה שנוקט הבנק בפעילותו בתחום זה.

סיכון הנזילות של הבנק נמוך והוא שומר באופן מתמשך על יחסי נזילות גבוהים גם יחסית למערכת. הבנק נמצא בתהליך סדור לתיקוף המודלים המשמשים אותו לשם ניהול ובקרת סיכון הנזילות. התהליך כולל גם תיקוף תכנית החירום של הבנק ותרגול תכנית זו, במהלך הרבעון השני של השנה.

הבנק ממשיך לפעול לשדרוג שיטתי, בהתאם לתכניות העבודה שנקבעו, לטיפול בסיכון התפעולי וסיכונים בקרה פנימית נוספים. כחלק מזה, משפר הבנק את תהליכי הערכת סיכונים הבקרה הפנימית שלו, באופן התואם את מסמכי באזל והוראות בנק ישראל. במהלך הרבעון החל בבנק תהליך להקניית כלים להפקת לקחים ולמידה מאירועים ביחידות הבנק. מדיניות הבנק לטיפול במעילות והנאות עודכנה ברבעון הנוכחי והיא קובעת שורה של אמצעים ושיטות למזעור הסיכון, העומדים לרשות הבנק. אחת השיטות העיקריות למזעור הסיכון, ניטור אנומליות, נמצאת במהלך לשכלול שיטות הניטור באמצעות שיטות סטטיסטיות מתקדמות, שלהערכת הבנק, ישפרו באופן מהותי את יכולות הניטור של הבנק.

הבנק פעל בשנים האחרונות בכל האמצעים כדי לשדרג את יכולות הטיפול שלו בסיכון סייבר ואבטחת מידע, לאור ההתעצמות המתמשכת של איום זה, ואף בשל התעצמות הסיכון החליט הבנק להעלות ברבעון הנוכחי את רמת גורם הסיכון לבינוני גבוה. הבנק שומר על רמה גבוהה של יכולות לניהול ובקרת הסיכון. הבנק נותן דגש רב ומקצה המשאבים הנדרשים לשם המשך המהלכים לשדרוג ניהול ובקרת סיכון הציות, איסור הלבנת הון, סיכון ההגונות ומניעת אפליה, המשקפים את תאבון הסיכון של דירקטוריון הבנק לסיכונים אלה – אפס סובלנות להפרות רגולציה, ציות ואיסור הלבנת הון.

הטיפול בסיכונים בקרה פנימית, שלפחות לגבי חלקם, כמו שחוויו עם פרוץ הקורונה, יש פוטנציאל ל"התעורר" ולשנות את פרופיל הסיכון של לקוחות הבנק ושל הבנק, ממשיך הבנק לשפר את יכולותיו לבקרה על סיכון הטכנולוגיה ולניהולה, ונמצא במהלך לקביעת אסטרטגיית המחשוב שלו, שעתידה לתמוך באתגרי הדיגיטל והמידע ולאפשר לבנק להתמודד בהצלחה עם אתגרים אלה. הבנק פועל לחיזוק תכניות החירום שלו בתהליכים מתמשכים, מתוך הבנה כי איומים בסביבת פעילות הבנק, כפי שחוויו בעת הקורונה וברבעון הנוכחי, הם אירועים שתדירות התרחשותם גבוהה ממה שניתן היה לשער מראש, ויש להבטיח את חוסנו של הבנק, כחלק מהפעילות השוטפת של הבנק. במסגרת פעילות ההמשכיות העסקית בוחן הבנק בימים אלה את תרחיש הייחוס לרעידת האדמה שקבע בנק ישראל, כדי לוודא כי יש בידו הכלים הנדרשים כדי להתמודד עם אירוע כזה שההסתברות להתרחשותו עולה ככל שהזמן חולף, ולמזער את פוטנציאל הנזק הטמון באירוע טבע שכזה.

נכון לרבעון הראשון של שנת 2022, עדכן הבנק שני גורמי סיכון בפרופיל הסיכון שלו – רמת סיכון השוק והריבית ירדה לרמה נמוכה, עדות לפרופיל הסיכון הנמוך באופן מתמשך של הבנק, ואילו רמת הסיכון של אבטחת מידע וסייבר גדלה לרמה בינונית גבוהה, בשל התגברות מתמשכת ותדירה של האיומים על המדינה ועל מוסדותיה, ועל אף הרמה הגבוהה של ניהול ובקרת הסיכון הנהוגה בבנק.

החל מרבעון זה, ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת על פי שיטת ה- CECL הנהוגה בישראל באופן דומה לזה שבה הוחלה על ידי הרשויות האמריקאיות ב- 2016. השיטה החדשה מהווה את אחת התגובות של הרגולטורים לאירועי המשבר הפיננסי של 2008, שמצאו את הבנקים ברחבי העולם ברמת הפרשות נמוכה מדי מכדי להתמודד עם האירוע, בעיקר, עקב הסתמכות השיטה הישנה על מה שהיה בעבר, שלא שיקף את עצמת המשבר. הבנק נקט שמרנות מרובה בחישוב ההפרשה בשיטת

ה – CECL כדי להבטיח כי רמת ההפרשות שלו תואמת מצבים שאינם בשגרה, ושטמונים בה כריות מספקות, המבטיחות הגנה מפני אירוע קיצון שיכול להביא להתערורות והתפתחות סיכונים שונים ולהשפיע על פרופיל הסיכון של הבנק. לפרטים נוספים אודות השיטה ראה בהמשך הפרשות להפסדי אשראי בחלק 5 לדוח הנוכחי.

לבנק רמת גבוהה של נזילות, וזאת, על פי מדדי הנזילות השונים ורמת ההון שהבנק מחזיק. בתחילת הרבעון השליש הבנק מהלך לאתגור האסטרטגיה והתכנית העסקית שלו לפי יעדיה המרכזיים בשורה של תרחישים סבירים ומבחיני קיצון (כולל התרחיש האחיד של בנק ישראל, המניח שינוי קיצוני בגורמי הסיכון הרלבנטיים לפעילות הבנק), שלימדו כי התכנית והאסטרטגיה אכן תואמות את תאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון וכי יש לבנק די הון כדי להתגונן מפני אירוע קיצון. בנוסף, והיות ועיקר פעילותו של הבנק היא בתחום המשכנתאות, שבו על פי הנחיות בנק ישראל, הקצאת ההון כבר בשגרה היא גבוהה ושמרנית יחסית למקובל ברוב מדינות העולם, הערכת הבנק היא כי רמת הנזילות, ההפרשות וההון שלו, מספקים בידו מספיק כלים כדי להתמודד עם אירועי קיצון, שאין כאמור לעיל, לפסול במציאות הנוכחית.

בטיפול בסיכונים שזוהו, הבנק מבחין, בין היתר, בין הסיכונים המובילים לבין הסיכונים המתפתחים אשר ממופים באופן הבא:

■ סיכון מוביל - מייצג גורם סיכון משמעותי אליו חשוף הבנק בעקבות הפעילות הנוכחית שלו ואשר מידת החשיפה של הבנק אליו מדורגת, בהתאם למדיניות הבנק,

כחשיפה ברמה "בינונית" או גבוהה יותר. לפירוט בדבר גורמי הסיכון ודירוג מידת החשיפה/השפעה על הבנק, ראה בהמשך פרק זה וכן [פרק 3 לדוח הדירקטוריון](#)

[וההנהלה לדוח כספי ליום 31 במרץ 2022.](#)

• סיכון מתפתח - הינו סיכון אשר קיימת אי ודאות בקשר להתממשותו, אם בכלל, ולא ניתן להצביע על מידת ההשפעה האפשרית שלו. עם זאת, סיכון זה יקבל תשומת לב מיוחדת ומשנה זהירות של הנהלת הבנק בהתוויית האסטרטגיה העסקית ומסגרת ניהול הסיכון המתאימה, בקרות מספקות, שיטות ודרכים למזער השפעתו, הון, נזילות והפרשות שכל אלה מבטיחים כי יש לבנק את היכולות להתמודד עם סיכון זה והשפעותיו על פעילות הבנק ויעדיו העסקיים, ככל שיתממש.

הערכת הסיכונים המתפתחים של הבנק השתנתה עם התפשטות נגיף הקורונה בשנת 2020. בעקבות התפתחות המגפה זיהה הבנק פוטנציאל להתעצמות מספר סיכונים, בעיקר, בגין השפעת המגיפה על רמת האבטלה של לקוחות הבנק, והצורך לשנות את דרכי העבודה שבשגרה ולעבור לעבודה מהבית, ופעל להערכות סיכון שוטפות בגינם, לניטורם ולהידוק הבקרה עליהם: סיכון המשכיות עסקית, סיכונים אשראי, סיכונים שוק ונזילות, סיכון מודל וסיכונים תפעוליים, לרבות סיכונים טכנולוגיים, סיכונים סייבר ואבטחת מידע, איסור הלבנת הון ומימון טרור, ציות, הוגנות וסיכונים מעילות והונאות. בסיכונים אלה חל שינוי בפרופיל הסיכון יחסית לשגרה, או שקיים היה פוטנציאל לשינוי שכזה, שבדיעבד, לא התממש עקב פעולות הממשלה, בנק ישראל והבנק כתגובה למגיפה. הבנק גילה איתנות במהלך שנת 2020, והשכיל לשמור על רציפות תפעולית ועסקית, תוך שהוא מגיב באופן דינאמי להתפתחות המשבר, מבצע שינויים בטיפולו במספר סיכונים, כתוצאה מהתפתחות המגיפה, וזאת, בהתאם לתיאבון הסיכון שקבע. החל מראשית שנת 2021 חלה התאוששות במשק. כתוצאה, חל שיפור בשנת 2021 בפרופיל הסיכון של הבנק, שהתבטאה בעיקר, בירידה ברמת סיכון האשראי שהועלתה בתקופת הקורונה. התמתנות סיכון האשראי נבעה מירידה ברמת ההפרשות, כתוצאה מחזרה של הלקוחות לפירעון שוטף של ההלוואות שניתנו להם, עם סיום ההקפאה, ברמת כשלים נמוכה מזו הצפויה, וכן, תוצאה של שיפורים שביצע הבנק בתהליכי החיתום והגבייה שלו. רמת הכשלים במשכנתאות שהייתה נמוכה טרם הקורונה, שמרה על מגמה זו גם בעת הקורונה, וגם בשנת 2021. הבנק ממשיך לשמור על תיק נדל"ן באיכות גבוהה, שרמת הסיכון בו לפי מדדי

הסיכון השונים היא נמוכה.

פרופיל סיכון האשראי המשיך לרדת גם ברבעון הראשון של שנת 2022, המשך המגמה כפי שהתבטאה בשנת 2021, כאשר במהלך הרבעון חלה ירידה נוספת ברמת הסיכון של תיק המשכנתאות, ששיעורי הכשל שלו הגיעו לרמה מזערית, וכן, נמשכת מגמת הירידה בכשל הנובע מתיק האשראי הצרכני, כשרמת הביצועים ממשיכה להיות גבוהה. טבלת גורמי הסיכון והסיכונים המתפתחים שיוצגו להלן, ממשיכים לשקף מחד, את השיפור המתמשך בפרופיל הסיכון של הבנק, ומאידך, את תשומת הלב הנדרשת לשינוי בפרופיל הסיכונים עקב ההתפתחויות והאירועים שצוינו לעיל.

להלן ריכוז השפעת גורמי הסיכון על עסקי התאגיד הבנקאי:

גורם הסיכון	הערכת הסיכון
השפעה כוללת של סיכונים אשראי	בינונית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	בינונית
סיכון בגין ריכוזיות ענפית	בינונית
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה
השפעה כוללת של סיכונים שוק*	נמוכה
סיכון ריבית*	נמוכה
סיכון אינפלציה	נמוכה
סיכון שערי חליפין	נמוכה
סיכון מחירי מניות ואג"ח	נמוכה
סיכון נזילות	נמוכה
סיכון תפעולי (כולל, סיכון מודל וסיכון מעילות והונאות)	בינונית-גבוהה
סיכונים טכנולוגית המידע	בינונית
סיכונים אבטחת מידע וסייבר*	בינונית-גבוהה
סיכון משפטי	נמוכה
סיכון רגולטורי	בינונית
סיכון מוניטין	בינונית
סיכון אסטרטגיה	בינונית-גבוהה
סיכון ציות	בינונית
סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור	בינונית
סיכון אכיפה פנימית	נמוכה

* הערכת הסיכון עודכנה ברבעון הנכחי.

להלן טבלה המרכזת את הסיכונים המתפתחים, הנבחנת באופן שוטף על ידי הבנק, באמצעים והכלים שצוינו לעיל.

תיאור הסיכון	הסיכון
רמת האבטלה חזרה לזו של לפני הקורונה. המשך הירידה ברמת הסיכון בתיק האשראי למשכנתאות ובתיק האשראי הצרכני. רמת הסיכון בתיק הנדל"ן נמוכה, בהתאם לכל מדדי הסיכון המקובלים. ירידה ברמת הכשל וההפרשות באשראי הצרכני. ברבעון הראשון של שנת 2022 המשיכה הירידה כאשר שיעור ההפרשה הצפייה של הבנק יורד לסדר גודל של כ- 35% מערכו יחסית למצב ששרר לפני הקורונה. רמת הכשל במשכנתאות ממשיכה להיות נמוכה. רמת הסיכון בנדל"ן נמוכה וחלקו של התיק בסך התיק המגובה בביטחונות – קטן. למרות השיפור המתמשך, סיכון זה עדיין נחשב כסיכון מתעורר, עקב ההרעה במצב הביטחוני באזורנו, המשך העימות בין רוסיה ואוקראינה והשפעתו על השווקים, וכן, הסיכוי, שלא ניתן להעריכו, להתפשטות מחודשת של המגיפה. בנוסף, חל שינוי בתנאי המאקרו – ציפיות האינפלציה הן גבוהות יחסית למה שהורגלו אליו בשנים האחרונות, וכן, עליית הריבית במשק מסמנת שינוי מגמה, לאחר שנים רבות שבהן הורגלו לשיעורי ריבית נמוכים מאוד. לכל אלה, השפעה על פרופיל הסיכון של הבנק המחייב משנה זהירות, והבנק נוקט כל האמצעים לניטור השפעתם או פוטנציאל ההשפעה שלהם.	סיכון מקרו-כלכלי* סיכון אשראי
סיכון שהתעורר בעת הקורונה, שכפחה פעילות שונה יחסית למצב שגרה, ובפרט, המעבר לעבודה מהבית, והפעלת תכנית ההמשכיות העסקית של הבנק. המשכיות עסקית – הבנק נמצא במהלך לחיזוק הערכות שלו לתרחיש מלחמה. במהלך הרבעון השני לשנת 2022 יבוצע תרגיל נזילות להפעלת תכנית החירום של הבנק, כולל תרגול הערכות מצב של צוותי הבנק הפועלים בחירום. הבנק ממשיך לשדרג את יכולת הבקרה שלו על הפעילות הטכנולוגית, על ידי הקמת פונקציית בקרה בקו הראשון, בחינת מתודולוגיות לניהול ובקרת כרויקטים, והשלמת אסטרטגיית מחשוב, נתונים ודיגיטל, שיאפשרו תמיכה באסטרטגיה העסקית של הבנק. לסיכון המשאב האנושי, המתבטא בעיקר, כמו בשאר המערכת, ביכולת הניסוח והשימור של אנשי מערכות המידע, פוטנציאל השפעה גבוהה על יכולת המחשוב לעמוד ביעדים. הבנק נוקט כל האמצעים האפשריים על מנת להתמודד עם בעיה מערכתית זו והוא רואה בו סיכון מתעורר. הבנק ממשיך לפתח מודלים בתחום האשראי המשתמשים בשיטות סטטיסטיות מתקדמות, כחלק מטיפולו בסיכון מודל, שגם הוא התעורר בעת הקורונה. תקיפת סייבר עלולה לגרום לפגיעה ביכולת להמשיך לספק שירות או לגרום עיכוב במתן שירות, גניבת נתוני הלקוחות ופגיעה במוניטין הבנק. הבנק המשיך בשנה האחרונה, כחלק מהאסטרטגיה שלו, לשדרג את יכולת הגנת ובקרת הסייבר שלו ולהתאימה לעלייה המתמשכת באיומי הסייבר בשנים האחרונות, שהיא עלייה מובנה, בין היתר, עקב השימוש הנרחב יותר בערוצים הדיגיטליים. בנוסף, האירועים הביטחוניים באזורנו ומעורבות מדינות עוינות בתקיפות הסייבר על מוסדות ישראליים, מחייבים המשך תשומת הלב לסיכון מתעורר זה.	סיכונים תפעוליים (כולל, סיכון מודל וסיכון מעילות והונאות) סיכון המשאב האנושי בפעילות הטכנולוגיה סיכון סייבר
בשנה הקודמת אישר הבנק את התכנית האסטרטגית החדשה והיא קובעת יעדים עסקיים והולמים את תאבון הסיכון של הבנק. איתגור תכנית הבנק תחת תרחישים סבירים ותרחישי קיצון, העלה כי התכנית העסקית של הבנק הולמת את תאבון הסיכון ופוטנציאל ההפסד בקיצון הוא נמוך יחסית. הבנק ממשיך לנטר את יישום התכנית, תוך תשומת לב לתחרות, ההזדמנויות והאיומים. המהלך יימשך ויושלם עם אסטרטגיית המחשוב, הנתונים והדיגיטל. הבנק פועל לפי תכנית העבודה להסדרת הטיפול של הציות ברגולציה, בהתאם להוראה 308. נמשך התהליך לחיזוק הטיפול ברגולציה, כולל הערכת הסיכון ומיפוי מוקדי רגולציה, שדרוג יכולות הערכת הסיכון, ויצירת מסגרת בקרה וניטור הכוללת, בקורת מפתח ומיכון בקורת קיימות ככל הניתן, תוך הפרדה בין בקורת קו ראשון ובקורת קו שני. סיכון זה התעורר במהלך התקופה האחרונה, עקב הטלת הסנקציות על פעילות הבנקים ברוסיה, תוצאת העימות באוקראינה. הבנק נוקט משנה זהירות בפעילותו בקשר עם הסנקציות, על אף שמידת השפעתן על פעילות הבנק, נמוכה יחסית.	סיכון עסקי ואסטרטגי סיכון רגולטורי וסיכון ציות ואיסור הלבנת הון
העימות בין רוסיה לאוקראינה מתפתח למשבר כלכלי עולמי ככל שהוא מתמשך, כולל השפעה על כלכלת ישראל. בנוסף, חלה בתקופה האחרונה החמרה במצב הביטחוני באזורנו במספר חזיתות, שנכון למועד זה, קיים פוטנציאל להתפתחות נוספת בעצמתו העלולה להשפיע על פעילות המשק והבנקים.	סיכון גיאופוליטי
תשומת הלב של המדינות והרגולטורים ברחבי העולם, כולל בנק ישראל לסוגיית השפעת סיכונים האקלים והסיכון הסביבתי, על הכלכלה, התעשיות השונות ועל פרופיל הסיכונים של הבנקים, גברה באופן משמעותי בשנים האחרונות וזאת מתוך הבנה כי התממשות של סיכונים אלו יכולים להשפיע על המערכת הבנקאית ובמקרים קיצוניים אף להשפיע על גלובליות ומערכתיות. לבנק מדיניות לניהול הסיכון הסביבתי מזה שנים והוא נמצא בשלבי למידה של הנושא, תוך שהוא פועל לפי הוראות בנק ישראל. הבנק פועל לנתיבת דוח ה- ESG בהתאם למועד שנקבע על ידי בנק ישראל.	ESG וסיכון אקלים

* בסקירה של ד"ר בפמן 27.04.2022 נאמר: "במבט קדימה בקרן המטבע מדישישים כי חלה עלייה משמעותית בסיכונים לכלכלה הגלובלית בעת האחרונה".

במהלך שנת 2020 פרץ בארץ ובעולם משבר נגיף הקורונה COVID-19. התפשטות הנגיף היוותה אירוע בעל השלכות מקרו-כלכליות מהותיות, שגרם פגיעה משמעותית בפעילות העסקית בארץ ובעולם. מרבית המשקים במדינות העולם וגם בישראל נפגעו באופן קשה מהמשבר. במטרה לתמוך במשקים ובכלכלות, הבנקים המרכזיים בתמיכת הממשלות הזרימו סכומי עתק ויצרו גירעונות תקציביים גדולים, לצד אמצעי מדיניות מוניטריים תומכים, באמצעות שורה של כלים תקציביים מרחיבים לתמיכה במשקים. לאמצעים אלו יש השפעה על הכלכלה העולמית, גם לאחר שהמגיפה דעכה, כפי שמשתקף היום ברמת האינפלציה בארצות הברית. זו השפעה מתמשכת שנתמכת על ידי אירועים נוספים ברחבי העולם, כמו, העימות בין רוסיה ואוקראינה, הגורמת לשינוי מגמה בכלכלה העולמית, בפרט, במגמת עליית הריבית. נכון למועד פרסום הדוח, מדינת ישראל הסירה את רובן המוחלט של המגבלות שנקבעו, וההתנהלות העסקית חזרה למסלולה התקין.

לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים גיבש הפיקוח על הבנקים מתווה, שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בנקאיות בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי לעסקים.

המתווה גובש בתאריך 7 במאי 2020 ומאז הוארך והורחב. ביום 30 בנובמבר 2020 הודיע הפיקוח על הבנקים כי מתוך הבנה כי השלכות משבר הקורונה צפויות להשפיע על הקשיים התזרימיים של חלק מהלקוחות גם במהלך שנת 2021, גובש מתווה נוסף, שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות שדחו את הלוואותיהם בהתאם למתוים קודמים, להמשיך לדחות את תשלומי המשכנתאות וההלוואות הצרכניות (להלן – המתווה הנוסף). יצוין, כי בשונה מהמתוים הקודמים, במתווה הנוסף ניתן דגש על חזרת הלווים לתשלום הלוואותיהם, וזאת באמצעות לוח תשלומים מקל.

בהתייחס ללקוחות שאינם נכללים במתווה הנוסף, הבנק ימשיך לסייע בהסדרים פרטניים ומציאת פתרונות מותאמים לכל לקוח. כמו כן, מועד הגשת בקשות דחייה בהתאם למתווה הקיים יהיה עד לתאריך 31 בדצמבר 2021.

לצעדים אלה, שלא התרחשו כמובן אי פעם בעבר (כך שלא ניתן היה להעריך את משמעותם), הייתה השפעה על פרופיל סיכון האשראי הקמעונאי, במיוחד, בכל הקשור ליכולת לצפות איך יתנהג פרופיל סיכון זה עם היציאה ממתווה ההקפאה. כתוצאה, ניטר הבנק ניטור ייעודי והדוק של לקוחות אלה, החל משנת 2021, כדי לנתח בזמן אמת את השפעתם, לקבוע צעדים לטיפול בהם ולקבוע את רמת ההפרשות של הבנק.

הבנק ניטר בשנה האחרונה וגם ברבעון הנוכחי את סיכון האשראי של הלקוחות שכבר סיימו את הקפאת הלוואה. כאמור לעיל, במהלך שנת 2021 וברבעון הנוכחי לא חל שינוי מהותי ברמת הכשלים של הלקוחות שסיימו את הקפאת הלוואה, ורובם, משלמים את חובם באופן סדיר. עובדה זו סייעה לירידה המתמשכת ברמת הכשל של הבנק באשראי הצרכני במהלך השנה. נכון לרבעון הראשון של שנת 2022, חלה ירידה נוספת ברמת ההפרשה הצפויה (הכלכלית) של תיקי האשראי ובשיעור המחיקות החשבונאיות, כשהיא מלווה בעיקר, בשיפור באיכות תיק האשראי הצרכני, שחלקו הארי מדורג בדירוגים גבוהים יחסית לדירוג התיק לפני כשנה. הבנק פועל באמצעות כלים מגוונים על מנת להבטיח כי תמהיל התיק יישמר, כולל הפקת דוחות יומיים לבחינת העמידה בתמהיל שקבע הבנק. התיקים מאותגרים באמצעות מבחני קיצון, כולל התרחיש האחד של בנק ישראל, על מנת להעריך מבעוד מועד השפעת שינויים חיצוניים על איכותם. הבנק ממשיך לפתח את מערך החיתום הצרכני שלו, על מנת להמשיך לשמור על איכות התיק ולאפשר מתן הצעות ערך ללקוחותיו.

לפרטים נוספים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, [ראה ביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2022](#).

סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)

מידת החשיפות לסיכונים השונים מבוססת על יתרות בספרי הבנק כפי שנערכו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים החלים על הבנק, ובהתאם להנחיות החישוב הספציפיות שנקבעו בהוראות 203-209. המדידה עשויה להשתנות בהתאם לשינויים בכללים ובהוראות אלו, וכן שינויים נוספים כגון: שינויים בגודל ותמהיל התיק, שינוי באיכות התיק ונתונים כלכליים, וכן שינויים בשיטות החישוב לרבות שיטות להפחתת סיכון (CRM). חשיפות הסיכון המוצגות להלן מבוססות על הכללים שהוגדרו לצורך חישוב ההון הפיקוחי הדרוש במסגרת נדבך 1 על מנת לתמוך בסיכונים אלו. נכסי סיכון האשראי של הבנק גדלו ברבעון הנוכחי כתוצאה מעלייה בביצועי האשראי בכל הסגמנטים של התיק ובפרט, בתיק המשכנתאות. נכסי סיכון השוק ירדו במהלך הרבעון כתוצאה מצמצום החשיפה בתיק למסחר ורמת הסיכון הנמוכה שלו ונכסי סיכון התפעולי נותרו ללא שינוי מהותי.

טבלה מספר 2 – סקירת נכסי סיכון משוקללים:

נכסי סיכון משוקללים ⁽³⁾		דרישות הון מזעריות ⁽³⁾	
	31/03/2022	31/12/2021	31/03/2022
	במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי (גישה סטנדרטית) ⁽²⁾⁽¹⁾	9,825.4	9,260.0	786.0
סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית) ⁽²⁾	-	0.2	-
התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)	0.3	0.7	0.0
סיכון סילוק (Settlement risk)	-	-	-
סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקלי סיכון 250%)	129.5	132.5	10.4
סך הכל סיכון אשראי	9,955.2	9,393.4	796.4
סיכון שוק (גישה סטנדרטית)	24.9	85.1	2.0
סיכון תפעולי	1,000.2	987.3	80.0
סך הכל	10,980.3	10,465.8	878.4
(1) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לספי הניכוי.			
(2) מחושב בהתאם לגישה הסטנדרטית עפ"י ההקלות בניהול בנקאי תקין מס' 201.			
(3) דרישות הון החלות על הבנק החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2020 כמפורט בטבלה להלן:			
יחסי הון מזעריים	היחס המזערי הנדרש ביום 31.12.2019	היחס המזערי הנדרש בין 31.03.20 עד	היחס המזערי הנדרש לאחר תום תקופת הוראת השעה:
יחס הון עצמי רובד 1	9%	8%	הנמוך מבין:
יחס הון כולל ^(*)	12.5%	11.5%	- יחס ההון של הבנק ביום 31.12.21. - יחס ההון המזערי של הבנק טרם תקופת הוראת השעה.
תוספת בגין הלוואות לדיוור	1% מיתרת ההלוואות לדיוור	1% מיתרת ההלוואות לדיוור ליחס הון עצמי רובד 1, וזאת למעט ^(**) :	
במועד הדיווח		- הלוואות לרכישות דירת מגורים שהועמדו בתקופה שבין 19.03.20 ועד ליום 30.09.21. - הלוואות לדיוור לכל מטרה שניתנו במהלך הוראת השעה.	

^(*) ביום 6 באוקטובר, 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לקובץ שאלות ותשובות בדבר יישום הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 – מנגנון למתן הלוואות לדיוור ובו בוצעה הבהרה לפיה דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור מתייחסת ליעד הון עצמי רובד 1 בלבד ואין חובה ליישמה גם ביחס ליעד ההון הכולל.

^(**) יתרת ההלוואות שניתנו במהלך התקופה כ- 3.3 מיליארדי ש"ח.

חלק 3 - הרכב ההון

טבלה מספר 3 - הרכב ההון הפיקוחי (CC1):

יתרה ליום 31 במרץ 2022		יתרה ליום 31 במרץ 2021		יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	
יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)
במיליוני ש"ח					
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים					
226.8	-	226.8	-	226.8	-
הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1					
927.4	-	800.2	-	906.0	-
עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן					
(11.4)	-	(3.5)	-	(6.1)	-
רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי					
-	-	-	-	-	-
מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר					
-	-	-	-	-	-
מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג (זכויות מיעוט)					
1,142.8	-	1,023.5	-	1,126.7	-
הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים					
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים					
-	-	-	-	-	-
התאמות יציבותיות להערכות שווי					
-	-	-	-	-	-
מוניטין, בניכי מיסים נדחים לשלם, אם רלבנטי					
-	-	-	-	-	-
נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכי מיסים נדחים לשלם					
(4.1)	-	(9.7)	-	(5.5)	-
מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רוחחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי					
-	-	-	-	-	-
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן					
-	-	-	-	-	-
פער שלילי בין הפרשות להפסדים צפויים					
-	-	-	-	-	-
גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח					
-	-	-	-	-	-
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק					
-	-	-	-	-	-

הרכב ההון הפיקוחי (CC1): (המשך)

יתרה ליום 31 במרץ 2022		יתרה ליום 31 במרץ 2021		יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	
סכומים שלא נוכו		סכומים שלא נוכו			
מההון הכפופים		מההון הכפופים לטיפול		סכומים שלא נוכו מההון	
לטיפול הנדרש לפני		הנדרש לפני אימוץ		הכפופים לטיפול הנדרש לפני	
אימוץ הוראה 202		הוראה 202 בהתאם		אימוץ הוראה 202 בהתאם	
יתרה	בהתאם לבאזל 3 ^(*)	יתרה	לבאזל 3 ^(*)	יתרה	לבאזל 3 ^(*)
הפניות למאזן					
הפיקוחי ^(*)					
במיליוני ש"ח					

הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות

וניכויים (המשך)

12+13	-	-	-	-	-	-	עודף ייעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שיסולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	-	-	-	-	-	-	השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)
-	-	-	-	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
14	-	-	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	-	-	זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
-	-	-	-	-	-	-	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
-	-	-	-	-	-	-	סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי
-	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
-	-	-	-	-	-	-	מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
-	-	-	-	-	-	-	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים

יתרה ליום 31 במרץ 2022		יתרה ליום 31 במרץ 2021		יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	
סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)	
יתרה	בהתאם לבאזל 3 ^(*)	יתרה	בהתאם לבאזל 3 ^(*)	יתרה	בהתאם לבאזל 3 ^(*)
במיליוני ש"ח					
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים (המשך)					
-	-	-	-	-	-
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים					
-	-	-	-	-	-
מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות					
-	-	-	-	-	-
מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1					
-	-	-	-	-	-
ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים					
(5.0)	-	(9.7)	-	(5.5)	-
סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1					
1,137.8	-	1,013.8	-	1,121.2	-
הון עצמי רובד 1					
הון רובד 1 נוסף: מכשירים					
-	-	-	-	-	-
מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו					
-	-	-	-	-	-
מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור					
-	-	-	-	-	-
מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור					
-	-	-	-	-	-
מכשירי הון רובד 1 נוסף, שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר					
-	-	-	-	-	-
מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'					
-	-	-	-	-	-
מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף					
-	-	-	-	-	-
הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים					

יתרה ליום 31 במרץ 2022		יתרה ליום 31 במרץ 2021		יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	
יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)
במיליוני ש"ח					
הון רובד 1 נוסף: ניכיים					
-	-	-	-	-	-
השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)					
-	-	-	-	-	-
החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף					
-	-	-	-	-	-
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי					
-	-	-	-	-	-
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי					
-	-	-	-	-	-
ניכיים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים					
-	-	-	-	-	-
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים					
-	-	-	-	-	-
מזה: ניכיים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו לעיל					
-	-	-	-	-	-
ניכיים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכיים					
-	-	-	-	-	-
סך כל הניכיים בהון רובד 1 נוסף					
-	-	-	-	-	-
הון רובד 1 נוסף					
-	-	-	-	-	-
1,137.8	1,013.8	1,121.2	-	-	-
הון רובד 1					

יתרה ליום 31 במרץ 2022			יתרה ליום 31 במרץ 2021			יתרה ליום 31 בדצמבר 2021		
סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)			סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)			סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 ^(*)		
יתרה	במיליוני ש"ח	הפניות למאזן	יתרה	במיליוני ש"ח	הפניות למאזן	יתרה	במיליוני ש"ח	הפניות למאזן
הון רבד 2: מכשירים והפרשות								
מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רבד 1) ופרמיה על מכשירים אלו	256.6	-	238.7	-	253.1	-	18A	
מכשירי הון רבד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	-	-	4.7	-	-	-	18B	
מכשירי הון רבד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'	-	-	-	-	-	-	19	
מזה: מכשירי הון רבד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של תאגיד הבנקאי והמחזקים על ידי משקיעים צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רבד 2	-	-	-	-	-	-	-	
הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס	113.5	-	110.0	-	110.1	-	20	
הון רבד 2 לפני ניכויים	370.1	-	348.7	-	363.2	-	-	
הון רבד 2 ניכויים								
השקעה עצמית במכשירי הון רבד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף	-	-	-	-	-	-	-	
החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רבד 2 של תאגידים פיננסיים	-	-	-	-	-	-	-	
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי	-	-	-	-	-	-	-	
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי	-	-	-	-	-	-	-	
ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים	-	-	-	-	-	-	-	
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים	-	-	-	-	-	-	-	
מזה: ניכויים נוספים להון רבד 2	-	-	-	-	-	-	-	
סך כל הניכויים להון רבד 2	-	-	-	-	-	-	-	
הון רבד 2	370.1	-	348.7	-	363.2	-	-	
סך ההון	1,507.9	-	1,362.5	-	1,484.4	-	-	
סך נכסי סיכון משוקללים	10,980.3	-	9,904.2	-	10,465.8	-	-	

ליום 31 במרץ 2022	ליום 31 במרץ 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	
יחסי הון ובריות לשימור הון (באחוזים)			
10.4%	10.2%	10.7%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
10.4%	10.2%	10.7%	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
13.7%	13.8%	14.2%	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			
8.6%	8.7%	8.6%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
8.6%	8.7%	8.6%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
11.5%	12.2%	11.5%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)			
-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
-	-	-	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה
-	-	-	זכויות שירות למשכנתאות
51.8	82.7	53.0	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהם מתחת לסף ההפחתה
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
113.5	110.0	110.1	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
113.5	172.8	110.1	התקרה להכללה הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית
-	-	-	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה
-	-	-	התקרה להכללה הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים

* לגילוי על הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי, ראה תוספת א' בדוח על הסיכונים השנתי.

חלק 4 – יחס המינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 של הפיקוח על הבנקים בנושא יחס מינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון. יחס המינוף נועד להגביל את רמת המינוף בתאגיד הבנקאי בכדי למנוע מצב שבו רמת המינוף תפגע במערכת הפיננסית ובכלכלה, מצב שעלול להתרחש בעיקר, בעת ירידה בערך הנכסים, ובכך, לחזק את דרישות ההון מבוססות סיכון.

יחס המינוף מוגדר כמדידת ההון (מונה) מחולק במדידת החשיפה (מכנה), כאשר היחס מבוסס באחוזים.

מדידת ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 (ההון הפיקוחי).

מדידת החשיפה לצורך יחס מינוף תהיה בדרך כלל עקבית עם הערכים החשבונאיים, כאשר:

- חשיפות מאזניות וחשיפות של פריטים שאינם נגזרים ייכללו במדידת החשיפות בניכוי הפרשות פרטניות והתאמות שווי.
- לא יותרו קיזוזי הלוואות ופיקדונות.

תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. נקבע יחס של 6% לשני הבנקים הגדולים.

תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף כאמור החל מיום 1 בינואר 2018, אלא אם התאגיד הבנקאי עמד בדרישה ליחס מינוף, כאמור ביום פרסום ההוראה. לאור זאת, הבנק אינו רשאי לרדת מהסף שנקבע בהוראה.

ביום 1 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים כי לנכח התמשכות משבר הקורונה, והמשך ההתמודדות של משקי הבית והעסקים עם הקשיים התזרימים בעקבות השלכות המשבר, עלה הצורך להבטיח כי הדרישה מהמערכת הבנקאית לעמוד ביחס מינוף מזערי, המותאמת לימי שגרה, לא תהווה חסם להעמדת אשראי בתקופת המשבר. בשל כך, הוחלט כהוראת שעה להפחית את הדרישה לשיעור מזערי של 5.5% בבנקים הגדולים (לעומת 6% טרם הוראת השעה) ול-4.5% בבנקים הבינוניים והקטנים (לעומת 5% טרם הוראת השעה). עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם.

יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 עומד ביום 31 למרץ 2022 על 6.2%. הבנק נמצא במרחק רב מהמגבלה הרגולטורית וזאת, לאורך תקופה ארוכה.

טבלה מספר 4 - השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LRI):

ליום 31 במרץ 2022	ליום 31 במרץ 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	
במיליוני ש"ח			
17,463.3	15,687.2	16,837.0	סך הנכסים בהתאם לדוחות כספיים מאוחדים
-	-	-	ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
2.3	-	-	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמא: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
803.7	693.2	887.1	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
108.5	100.3	104.6	התאמות אחרות
18,377.9	16,480.7	17,828.7	חשיפה לצורך יחס המינוף

טבלה מספר 5 - יחס המיטוף (LR2):

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרץ 2021	ליום 31 במרץ 2022	
במיליוני ש"ח			
חשיפות מאזניות			
16,944.5	15,794.8	17,572.8	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות)
(5.5)	(9.7)	(5.0)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1
16,939.0	15,785.1	17,567.8	סך החשיפות המאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
חשיפות בגין נגזרים			
1.1	1.1	1.0	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
1.5	1.3	5.3	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מנכסים במאזן בהתאם להוראות דיווח לציבור
-	-	-	(ניכויים של נכסי חייבים בגין ביטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	-	-	(רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
-	-	-	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	(קיצוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו)
2.6	2.4	6.3	סך החשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך			
-	-	-	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיצוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	(סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
-	-	-	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
חשיפות חוץ מאזניות אחרות			
3,142.1	2,141.2	2,775.0	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(2,255.0)	(1,448.0)	(1,971.3)	(התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
887.1	693.2	803.7	פריטים חוץ מאזניים
הון וסך החשיפות			
1,121.2	1,013.8	1,137.8	הון רובד 1
17,828.7	16,480.7	18,377.9	סך החשיפות
יחס המיטוף			
באחוזים			
6.3%	6.2%	6.2%	יחס המיטוף בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218

ברבעון הנוכחי, ההון עצמי רובד 1 של הבנק גדל ב 1.5% וסך החשיפות עלו פי שניים, בכ 3.1%. לפיכך, יחס המינוף ירד במעט משיעור של 6.3% בסוף שנת 2021 ל- 6.2% ביום 31 במרץ 2022. בהינתן הון רובד 1 של הבנק, יחס המינוף של הבנק מבטא מרחק של יותר מ- 4 מיליארד שקלים בסך החשיפות, לנוכח המגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל.

חלק 5 - סיכון אשראי

השפעת התפשטות הקורונה

התפשטות הנגיף והמשבר העולמי בשנת 2020 הביאו לעלייה בשיעור האבטלה, לפגיעה בחוסנם של משקי הבית ולהאטה בפעילות בענף הנדל"ן, ומשכך קיימות לה השלכות על עסקי הבנק, לרבות בגין עלייה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לוויים, בעיקר מקרב משקי הבית, ובגין ההאטה בפעילות הכלכלית. הבנק נקט מספר פעולות, ביניהם, התאמת תהליך ומודל החיתום שלו למצב שנוצר עקב פרוץ המגיפה ופוטנציאל הפגיעה בהכנסות הלוויים, והגברת פעולות הניטור והבקרה של יחידות הבנק השונות, על מנת להבטיח כי השפעת המגיפה על פרופיל סיכון האשראי של הבנק, הינה נמוכה ככל שניתן. במהלך שנת 2020, ניטור הבנק העלה כי לא חל שינוי ברמת הסיכון של תיק המשכנתאות ותיק הנדל"ן והיא נותרה נמוכה, ואילו רמת ההפרשות בגין התיק הצרכני של הבנק גדלה, בין היתר, בגין הקפאת ההלוואות, ופוטנציאל השפעת האבטלה והחל"ת על פרופיל הסיכון של התיק הצרכני. הבנק נקט השמרנות המחויבות בקביעת רמת ההפרשות, שכן, מדובר על אירוע שלא היה לו תקדים בעבר, שלווה בצעדים שלא ניתן היה לצפות מראש את השפעתם על פרופיל הסיכון של הלקוחות ותיק הבנק וזאת, לאור אי הוודאות שגרמה המגפה.

חזרת המשק לשגרת פעילות החל מהרבעון הראשון של שנת 2021, הקטינה את אי הוודאות, הביאה לעלייה בביצועי אשראי, כשבנוסף, חלה ירידה משמעותית בהקפאת התשלומים באשראי למגזר משקי הבית (לדיר ואחר). בנוסף, יציאתם של הלוויים מהקפאה התרחשה ללא עלייה משמעותית ברמת הכשלים, קרי, בפרופיל סיכון נמוך יחסית. השיפור במצב המשק הביא לעלייה בביצועי האשראי של הבנק בתחום המשכנתאות, כאשר עליה זו מלווה בפרופיל סיכון מתון יחסית, רמת כשלים והפרשות נמוכות, כולל של לקוחות הבנק שחזרו מהקפאת תשלומים. במחצית השנייה של השנה נמשכה מגמה זו כאשר בחלק מן הסגמנטים, כמו סגמנט האשראי הצרכני, שיעורי הכשל ירדו לשיעורים נמוכים אף יחסית לשיעורים טרום הקורונה, עקב, בין היתר, פעולות ותהליכים שביצע הבנק בהקשר עם החיתום והניטור של סגמנט זה. כתוצאה משיפור זה חלה ירידה במחיקות הבנק כך שבמהלך השנה החזיר הבנק את מלוא ההפרשות שביצע בגין האשראי הצרכני, בשנת 2020. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 נמשכה מגמה זו, כאשר רמת הביצועים של הבנק המשיכה לעלות בכל סגמנטי האשראי, תוך שהוא שומר על פרופיל סיכון נמוך יחסית, המתבטא במדדי הסיכון השונים ועמידה בתאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון. שיעור הכשלים בתיק המשכנתאות ובתיק הצרכני המשיכו לרדת ורמת ההפרשות היא נמוכה יחסית לעבר בסגמנטים השונים, תוצאה גם של שיפור משמעותי באיכות ותמהיל תיק האשראי הצרכני המתבטא בעלייה בחשיפות המדורגות גבוה. שיעור המחיקות מתיק זה הגיעה הרבעון ל - 1.06%, נמוך משמעותית ממצבו טרום הקורונה ומהיעדים שקבע הבנק בתכנית העבודה שלו לשנת 2022.

ראה בפרק סיכונים מתפתחים ומובילים לעיל.

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלוויים גיבש הפיקוח על הבנקים מתווה שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בנקאיות בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי לעסקים.

המתווה גובש בתאריך 7 במאי 2020 ומאז הוארך והורחב. כאשר ביום 30 בנובמבר 2020 הודיע הפיקוח על הבנקים כי מתוך הבנה כי השלכות משבר הקורונה צפויות להשפיע על הקשיים התזרימיים של חלק מהלקוחות גם במהלך שנת 2021, גובש מתווה נוסף, שאומץ על ידי הבנק, המאפשר ללקוחות שדחו את הלוואותיהם בהתאם

למתוים קודמים, להמשיך ולדחות את תשלומי המשכנתאות וההלוואות הצרכניות (להלן – המתווה הנוסף). יצוין, כי בשונה מהמתוים הקודמים, במתווה הנוסף ניתן דגש על חזרת הלווים לתשלום ההלוואותיהם, וזאת באמצעות לוח תשלומים מקל.

בהתייחס ללקוחות שאינם נכללים במתווה הנוסף, הבנק ימשיך לסייע בהסדרים פרטניים ומציאת פתרונות מותאמים לכל לקוח. כמו כן, מועד הגשת בקשות דחייה בהתאם למתווה הקיים היה עד לתאריך 31 בדצמבר 2021.

הבנק מנטר באופן שוטף את סיכון האשראי של הלקוחות שכבר סיימו את הקפאת ההלוואה. כאמור לעיל, במהלך השנה וברבעון הנוכחי לא חל שינוי מהותי ברמת הכשלים של הלקוחות שסיימו את הקפאת ההלוואה, ורובם, משלמים את חובם באופן סדיר. עובדה זו, כפי שצוין לעיל, מסייעת לירידה ברמת הכשל של הבנק באשראי הצרכני, הנובעת מהתפתחות המגיפה, השפעתה על מצב המשק ושיפור מתמשך ביכולות החיתום והגבייה של הבנק. נכון לרבעון הראשון של שנת 2022, חלה כאמור לעיל, ירידה נוספת ברמת ההפרשה הצפויה של תיקי האשראי.

בהמשך לאמור לעיל ומתוך מטרה לעודד תאגידים בנקאיים לפעול לייצוב לווים שלא עומדים או עשויים לא לעמוד במחויבויות התשלום החוזיות שלהם עקב נגיף הקורונה, פרסם בנק ישראל דגשים לטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים. בהתאם לחוזר נקבע כי שינויים בתנאי הלוואות לא גורמים באופן אוטומטי לסיווג של הלוואות כחובות בעייתיים בארגון מחדש, כאשר בשל אירוע נגיף הקורונה מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן. עוד נקבע כי, לווה נחשב לווה שאינו בפיגור אם הוא נמצא בפיגור של פחות מ-30 ימים במועד יישום השינויים. ייצוב לווים שאינם בפיגור בהלוואות הקיימות שלהם, אשר הם לווים תקינים הנתקלים בבעיות פיננסיות או תפעוליות בטווח הקצר כתוצאה מאירוע נגיף הקורונה ככלל לא יחשב כארגון מחדש של חוב בעייתי, בפרט כאשר מתקיימים התנאים הבאים: השינוי בוצע בשל אירוע נגיף הקורונה, הלווה לא היה בפיגור במועד שבו יושמו השינויים, השינוי הוא לזמן קצר.

לעניין קביעת מצב פיגור – חובות שלא היו לפני כן בפיגור וניתנה להם דחייה בשל אירוע נגיף הקורונה, לא יסווגו כחובות בפיגור בשל הדחייה. כאשר בוצעה דחיית תשלומים בחובות שהיו בפיגור לפני הדחייה, יש להקפיא את מצב הפיגור במשך תקופת דחיית התשלום למעט אם החוב סווג כפגום או אם הוא נחקק חשבונאית. ייתכן שאילו לא הקפאת מניין ימי הפיגור ביחס לתשלומים שנדחו, כאמור לעיל, יתרת החובות בפיגור הייתה גבוהה יותר.

דחיית התשלומים כאמור לעיל, לגבי הלוואות שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, לא תחייב סיווג הלוואות כחוב בארגון מחדש של חוב בעייתי.

כאמור לעיל, החל מיום 1 בינואר 2021 נכנס לתוקפו המתווה הנוסף ובו ניתן דגש על המשך מתן הקלה ללקוחות לצד הסדרת לוח תשלומים מקל לפירעון החוב, זאת בשונה מהקפאה או דחיית החוב בהתאם למתווה הקודם.

כמו כן, בהתאם למתווה הנוסף תאגיד בנקאי רשאי לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות לדיר, אשראי צרכני, ואשראי לעסקים קטנים וזעירים, שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו מיום 1 בינואר 2021 ועד ליום 31 במרץ 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווה המעודכן, גם אם הדחייה המצטברת עולה על 6 חודשים, השפעת יישום ההקלות בגין החובות שנדחו אינה מהותית.

הטבלאות הבאות מלמדות על הירידה בחובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים במהלך הרבעון האחרון וירידה ברמת החוב הרשומה בגינם, כמו גם רמה נמוכה של חובות

הנמצאים בפיגור לאחר סיום מועד ההקפאה במגזר הצרכני, וכן, בהלוואות לדיור, יחסית לגודלו של תיק הבנק. כפי שצוין לעיל, נתונים אלה תרמו לירידת רמת הכשל באשראי הצרכני שהיא ירידה מתמשכת ותרמו לשמירה על הרמה הנמוכה של הכשל במשכנתאות.

טבלה מספר 6 - חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים כאמור לעיל (במיליוני שקלים):

חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים, נכון למועד הדיווח ^(א)								
פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים					חובות לא בעייתיים			
יתרת חוב רשומה ^(א)	מספר הלוואות	סכום התשלומים שנדחו	חובות בעייתיים	חובות שאינם בדירוג ביצוע אשראי	חובות בדירוג ביצוע אשראי, בפיגור של 30 ימים או יותר	חובות בדירוג ביצוע אשראי שאינם בפיגור	סה"כ חובות לא בעייתיים	
-	-	-	-	-	-	-	-	עסקים גדולים
-	-	-	-	-	-	-	-	עסקים בינוניים
72.9	48.0	11.0	-	-	-	72.9	72.9	עסקים קטנים
51.3	1,091.0	27.1	1.5	-	-	49.8	49.8	אנשים פרטיים - לא דיור
698.2	1,320.0	88.0	3.3	-	23.8	671.1	694.9	הלוואות לדיור
822.4	2,459.0	126.1	4.8	-	23.8	793.8	817.6	סך הכל ליום 31 במרץ 2022
873.5	2,572.0	134.6	3.5	-	22.0	848.0	870.0	סך הכל ליום 31 בדצמבר 2021
953.8	2,670.0	154.8	4.5	-	32.1	917.2	949.3	סך הכל ליום 30 בספטמבר 2021
1,071.8	2,902.0	164.3	5.3	-	19.5	1,047.0	1,066.5	סך הכל ליום 30 ביוני 2021
1,280.0	3,817.0	174.1	79.5	1.6	1.6	1,120.9	1,124.1	סך הכל ליום 31 במרץ 2021

* ימדה חובות אשר נכללים במתווה הנספח, ודחיית התשלומים בוצעה באופן של שינוי לוח התשלומים.

חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בבינם הסתיימה, נכון למועד הדיווח ⁽⁴⁾		פירוט נוסף של חובות שנמצאים בדחיית תשלומים, לפי משך תקופת דחיית התשלומים ⁽²⁾ ⁽⁴⁾	
חובות שנכנסו לפיגור של 30 יום		חובות לא בעייתיים	
יתרת חוב רשומה	או יותר לאחר סיום תקופת הדחיה, אך לא סווגו כבעייתיים	חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-3 ועד ל-6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-6 חודשים
-	-	-	-
-	-	-	-
177.6	2.5	72.9	-
133.8	1.8	48.5	1.3
1,413.7	29.6	694.9	-
1,725.1	33.9	816.3	1.3
1,863.4	5.3	868.8	1.2
2,107.5	5.3	948.2	1.1
2,169.7	-	987.5	79.0
3,101.4	-	1,017.7	258.7

עסקים גדולים	-	-
עסקם בינוניים	-	-
עסקים קטנים	-	72.9
אנשים פרטיים - לא דיור	1.3	48.5
הלוואות לדיור	-	694.9
סך הכל ליום 31 במרץ 2022	1.3	816.3
סך הכל ליום 31 בדצמבר 2021	1.2	868.8
סך הכל ליום 30 בספטמבר 2021	1.1	948.2
סך הכל ליום 30 ביוני 2021	79.0	987.5
סך הכל ליום 31 במרץ 2021	258.7	1,017.7

⁽¹⁾ תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחייה אשר לה הלוואה זכאי לפי כל דין.

⁽²⁾ סיווג החובות בוצע לפי אותם מבחנים שבדן הבנק מבצע את הערכה באופן שוטף בגין חובות אשר נמצאים אינם בדחיית תשלומים.

⁽³⁾ אשראי בשעבוד נכסי נדלן.

⁽⁴⁾ חוב אשר תקופת דחיית התשלומים בבינו הסתיימה הינו חוב אשר מועד התשלום החוזי האחרון שלו שנדחה במסגרת המתווה חלף לפני תאריך הדיווח. לדוגמא חוב שחוזר לשלם בחודש אפריל והתשלום החוזי אחרון שלו שנדחה היה בחודש מרץ, יוגדר כחוב אשר תקופת דחיית התשלומים בבינו הסתיימה ליום 31 במרץ, 2022.

⁽⁵⁾ מזה חובות אשר נכללים במתווה הנוסף, ודחיית התשלומים בוצעה באופן של שינוי לוח התשלומים: יתרת חוב רשומה של אשראי לעסקים קטנים 61.6 מיליוני ש"ח, אשראי לאנשים פרטיים - לא דיור בסך 57.3 מיליוני ש"ח והלוואות לדיור בסך 688.2 מיליוני ש"ח.

איכות האשראי של חשיכות אשראי (CR1)

[מדד 3]

טבלה מספר 7 – איכות האשראי של חשיכות אשראי

ליום 31 במרץ 2022					
יתרות ברוטו					
הפרשות להפסדי אשראי			לא צוברים או בפיגור של 90		
יתרות נטו (א+ב-1)	או ירידת ערך	אחרים	ימים או יותר		
13,311.9	116.6	13,292.5	136.0	חובות, למעט אגרות חוב	
860.4	-	860.4	-	אגרות חוב	
2,772.3	2.6	2,774.9	-	חשיפות חוץ מאזניות	
16,944.6	119.2	16,927.8	136.0	סך הכל	
ליום 31 במרץ 2021					
יתרות ברוטו					
הפרשות להפסדי אשראי			לא צוברים או בפיגור של 90		
יתרות נטו (א+ב-1)	או ירידת ערך	אחרים	ימים או יותר		
11,733.4	184.5	11,776.1	141.8	חובות, למעט אגרות חוב	
503.2	-	503.2	-	אגרות חוב	
2,138.4	2.8	2,141.2	-	חשיפות חוץ מאזניות	
14,375.0	187.3	14,420.5	141.8	סך הכל	
ליום 31 בדצמבר 2021					
יתרות ברוטו					
הפרשות להפסדי אשראי			לא צוברים או בפיגור של 90		
יתרות נטו (א+ב-1)	או ירידת ערך	אחרים	ימים או יותר		
12,426.0	113.2	12,398.7	140.5	חובות, למעט אגרות חוב	
642.9	-	642.9	-	אגרות חוב	
3,137.8	3.4	3,141.2	-	חשיפות חוץ מאזניות	
16,206.7	116.6	16,182.8	140.5	סך הכל	

* הסכום הינו הערך החשבונאי, ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי, מקדמי המרה (CCF) ושיטות להפחתת סיכון אשראי (CRM)

גילוי נוסף בנוגע לאיכות האשראי של חשיפות אשראי

הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב במסגרתו נדרש, בין היתר, ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי (ASU 2016-13). ביום 29 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כולל שילוב של הכללים החדשים בהוראות הדיווח לציבור. על תאגידים בנקאיים ליישם את התקן החדש החל מיום 1 בינואר 2022.

המודל החשבונאי שיושם עד כה היה מבוסס על התהוות הפסד ראשוני בפועל – תוך הבאה בחשבון של הפסדים שהתהוו אך טרם נתגלו כבעייתיים במסגרת ההפרשה הקבוצתית. המודל החשבונאי החדש הוא צופה פני עתיד. בהתאם למודל החדש יש להכיר בהפסד הצפוי לאורך כל חיי ההלוואה כבר במועד מתן ההלוואה. משמע יש לתת ביטוי להסתברות שהלוואה יגיע למצב של חוסר יכולת לפרוע את חובו. קיים הבדל משמעותי בין שי המודלים, במודל החדש ישנה התחשבות במח"מ ההלוואה. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של הבנק, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים במקרה של אירוע שאינו בשגרה, ולחיצוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים.

תמצית עיקרי השינויים הצפויים הינם כדלקמן:

- ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך כל חיי האשראי במועד שבו הנכס הפיננסי נוצר או נרכש, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה.
- מדידת ההפרשה להפסדי אשראי תתבסס על חלוקת תיק האשראי של הבנק לקבוצות (סגמנטים) החולקות מאפייני סיכון דומים.
- באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים, לצד התחשבות בניסיון היסטורי מותאם לתנאים נוכחיים.
- יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי.
- באגרות חוב בתיק הזמין למכירה, ירדת ערך הקשורה להפסד אשראי, מוכרת באמצעות הפרשה להפסדי אשראי ומתואמת בכל תקופה לשינויים בסיכון האשראי ובכך מאפשרת השבת ירידת ערך באשראי בתקופות עתידיות בהתבסס על שיפורים באשראי.
- הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי, לרבות הלוואות לדיו, אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. השיטה החדשה קובעת את ההפרשות גם לעתיד, קרי, למח"מ (משך החיים הממוצע) תיק האשראי בסגמנטים השונים שלו, והיא מתבצעת בשלושה שלבים: בשלב הראשון נבחנת, בדומה להוראה הקודמת, רמת ההפרשות ההיסטורית באמצעות שיטה הנקבעת על ידי הבנק, קרי, הבנק משתמש במודל פנימי על פי החלטתו, כשהשימוש במודל צריך להיות מנומק, מתועד ונמצא תחת בקרה הדוקה. בשלב השני מותאמת ההפרשה ההיסטורית אשר חושבה בשלב הראשון למצב הנוכחי, על ידי מקדמים איכותיים וכמותיים המעידים על שינויים או פוטנציאל לשינויים בתיק האשראי על פי גורמי סיכון שונים היכולים להשפיע על ההפרשות בעתיד, כמו שינוי במדיניות החיתום של הבנק או שינוי בתאבון הסיכון של הבנק. בשלב השלישי, שכאמור לא נכלל בשיטת ההפרשות הישנה, מותאמת ההפרשה לעתיד, באמצעות בחינת השפעת המאקרו על רמת ההפרשות הצפויה מהתיק לטווח קצר יחסית, וכן, בהתחשב במשך החיים הצפוי של התיק לאחר פירעונות מוקדמים, וזאת, כדי להבטיח כי רמת ההפרשות הנקבעת על ידי הבנק במצב הנוכחי, מספקת גם לעתיד.

הבנק פעל בהתאם להוראות בנק ישראל והשלים את המהלך לחישוב ההפרשות בשיטת ה-CECL, תחת בקרה של רואי החשבון של הבנק. הבנק נקט גישה שמרנית לחישוב ההפרשות בשיטה החדשה בכל הפרמטרים הרלבנטיים, על מנת להבטיח כי רמת ההפרשות שלו מספקת את צרכי הנוכחיים ואת צרכי לעתיד. בנוסף, היות והמודל החדש כולל מרכיבים שונים הנתונים להחלטת הבנק ומשתמש במודלים שונים לצורך חישוב ההפרשה, קבע הבנק כי החישובים יבוצעו תחת בקרה הדוקה, כולל תיקוף סדיר של המודלים המשמשים את הבנק לצרכי החישוב ועל פי מדיניות הבנק לתיקוף מודלים. רמת ההפרשות שקבע הבנק מאותגרת על ידי חטיבת הסיכונים בשיטה אלטרנטיבית ושמרנית פחות מזו שבה נקט הבנק, על מנת להבטיח כי הבנק אכן קבע רמת הפרשה התואמת את מדיניות ההפרשות שלו. נכון למועד החישוב לראשונה, לא חל שינוי מהותי בהפרשות הבנק, יחסית להפרשות שחושבו בשיטה הקודמת.

הבנק נקט שיטת חישוב שהיא שיטה מקובלת בעולם, ונחשבת כשיטה שמרנית יחסית לשיטות אחרות, שכן היא מחילה את הפסדי העבר באופן מלא על מח"מ ההלוואות בתיק ביום החישוב. לפיכך, השיטה איננה מבטא באופן מלא את השיפור שחל בתיק האשראי הצרכני בשנה האחרונה והמצב בפועל, נכון ליום החישוב. הבנק גם איננו מתאים את הירידה המהותית בשיעור הכשל בתקופה האחרונה באמצעות המקדמים האיכותיים, והיות ובחר תקופת זמן ארוכה לחישוב ההפרשות בעבר (10 שנים), השיפור המתמשך בתיק האשראי הצרכני וגם בתיק המשכנתאות במהלך התקופה האחרונה איננו בא לידי ביטוי מלא בעת שמחילים את ההפרשה לאורך מח"מ ההלוואה. באופן דומה, השמרנות באה לידי ביטוי בכך ששיעור הכשלים/המחיקות של תיקי הבנק מעת מועד מתן ההלוואה אינו זהה לאורך מח"מ ההלוואה (עלייה בשנים הראשונות, וירידה בשנים מאוחרות יותר של ההלוואה), אך השיטה שבה בחר הבנק איננה מביאה זאת בחשבון, והיא מחילה את שיעור ההפרשות ההיסטורי, שאיננו מבטא כאמור את השיפור ברמת התיק, על מלוא תקופת ההלוואה, וזאת, באופן זהה לכל אחת השנים בעתיד. נדגיש כי מדיניות הבנק לגבי מקרה הפוך, שבו לו ההפרשות ההיסטוריות במהלך 10 השנים האחרונות היו נמוכות, אך בתקופה הקרובה למועד החישוב הן ימצאו בעלייה, הבנק היה מגדיל את תוצאות החישוב באמצעות המקדמים האיכותיים, כדי לבטא עלייה זו.

לפרטים נוספים ראה **טבלה 28 בפרק 3.1 וביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2022**.

יתרה ליום 31 במרץ 2022						
הפסדי אשראי ⁽⁸⁾						
יתרת הפרשה	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: סיכון
להפסדי	אשראי לא	אשראי בעייתי	אשראי לא	אשראי בעייתי	אשראי לא	אשראי בעייתי
אשראי	צובר	⁽⁵⁾	צובר	⁽⁵⁾	⁽⁴⁾	סיכון אשראי כולל ^{(1) (2) (3)}
			</			

⁽¹⁾ סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות(2) - 13,428.5 מיליוני ש"ח, אג"ח - 860.4 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 4.0 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מובלעות חבות של לווה - 2,775.0 מיליוני ש"ח.

⁽²⁾ אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

⁽³⁾ כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן) בסעיף התחייבויות אחרות).

⁽⁴⁾ סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

⁽⁵⁾ סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

⁽⁶⁾ כולל הלוואות לדירור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 166.9 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 127.2 מיליוני ש"ח.

⁽⁷⁾ כולל הלוואות המגובות בתזרים הלוואות רכב בסך 203.0 מיליוני ש"ח בגינם בוצעה הפרשה קבוצתית בסך של 7.0 מיליוני ש"ח.

⁽⁸⁾ החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

טבלה מספר 8 - סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך):

יתרה ליום 31 במרץ 2021						
הפסדי אשראי ⁽⁸⁾						
יתרת הפרשה	מחיקות	הוצאות בגין	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: דירוג	סיכון אשראי
להפסדי	חשבונאיות נטו	הפסדי אשראי	מזה: סיכון	אשראי בעייתי	ביצוע אשראי	סיכון אשראי
אשראי			אשראי פגום	(8) (9)	(4)	כולל ⁽⁸⁾
ציבור - מסחר						
4.6	(0.1)	-	-	11.9	1,739.6	1,789.8
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾						
2.7	-	0.2	1.7	2.2	797.7	799.9
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן						
2.3	0.9	(0.1)	1.1	1.1	344.7	345.8
שירותים פיננסיים						
3.7	-	-	1.4	1.4	37.9	39.3
אחרים						
13.3	0.8	0.1	4.2	16.6	2,919.9	2,974.8
סך הכל מסחרי						
58.6	-	1.5	6.6	199.9	9,404.6	9,638.2
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור						
115.3	2.6	(5.0)	8.8	20.5	1,235.8	1,283.4
אנשים פרטיים - אחר						
187.2	3.4	(3.4)	19.6	237.0	13,560.3	13,896.4
סך הכל ציבור - פעילות בישראל						
-	-	-	-	-	643.8	643.8
בנקים בישראל וממשלת ישראל						
187.2	3.4	(3.4)	19.6	237.0	14,204.1	14,540.2
סך הכל פעילות בישראל						
-	-	-	-	-	0.5	0.5
בנקים וממשלות בחו"ל						
-	-	-	-	-	24.4	24.4
אחרים בחו"ל						
187.2	3.4	(3.4)	19.6	237.0	14,229.0	14,565.1
סך הכל						
⁽¹⁾ סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות(2) - 11,917.9 מיליוני ש"ח, אג"ח - 503.2 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2.8 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מנבלות חבות של לווה - 2,141.2 מיליוני ש"ח.						
⁽²⁾ אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.						
⁽³⁾ כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן) בסעיף התחייבויות אחרות).						
⁽⁴⁾ סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.						
⁽⁵⁾ סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.						
⁽⁶⁾ כולל הלוואות לדירור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 245.5 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 164.1 מיליוני ש"ח.						
⁽⁷⁾ כולל הלוואה בסך 142 מיליוני ש"ח המגובה בתזרים הלוואות רכב, בגינה קיימת הפרשה קבוצתית בהתאם לסיכון הלוואות אלו, בסך של 3.4 מיליוני ש"ח.						
⁽⁸⁾ כולל יתרה של חובות אשר תנאיהם שונים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה וסוגו כחובות בהשגחה מיוחדת ברבעון: בגין אנשים פרטיים - הלוואות לדירור בסך של 75.9 מיליוני ש"ח.						

טבלה מספר 8 - סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021						
הפסדי אשראי ⁽⁸⁾						
יתרת הפרשה	מזה: דירוג	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: סיכון
להפסדי	ביצוע אשראי	אשראי בעייתי	מזה: סיכון	הוצאות בגין	מחיקות	להפסדי
כולל ⁽¹⁾ (2) (3)	(4)	(5)	אשראי פגום	הפסדי אשראי	חשבוניות נטו	אשראי
ציבור - מסחרי						
1,681.6	1,672.7	3.4	1.9	(0.8)	0.3	3.4
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾						
994.1	990.9	3.2	1.3	1.1	-	3.6
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן						
330.0	327.5	2.5	2.5	0.3	2.7	3.0
שירותים פיננסיים						
53.5	53.5	-	-	0.1	-	1.7
אחרים						
3,059.2	3,044.6	9.1	5.7	0.7	3.0	11.7
סך הכל מסחרי⁽⁷⁾						
11,059.1	10,841.5	123.1	26.3	(0.7)	0.6	55.8
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור						
1,302.8	1,234.0	15.4	6.0	(58.9)	14.9	49.1
אנשים פרטיים - אחר						
15,421.1	15,120.1	147.6	38.0	(58.9)	18.5	116.6
סך הכל ציבור - פעילות בישראל⁽⁸⁾						
872.0	872.0	-	-	-	-	-
בנקים בישראל ⁽⁷⁾						
16,293.1	15,992.1	147.6	38.0	(58.9)	18.5	116.6
סך הכל פעילות בישראל						
0.1	0.1	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל						
34.6	34.6	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל						
16,327.8	16,026.8	147.6	38.0	(58.9)	18.5	116.6
סך הכל						

⁽¹⁾ סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות(2) - 12,539.9 מיליוני ש"ח, אג"ח - 642.9 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 4.5 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מנבולות חבות של לווה - 3,141.2 מיליוני ש"ח.

⁽²⁾ אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

⁽³⁾ כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

⁽⁴⁾ סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

⁽⁵⁾ סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

⁽⁶⁾ כולל הלוואות לדיור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 182.4 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 122.7 מיליוני ש"ח.

⁽⁷⁾ כולל הלוואה בסך 102.0 מיליוני ש"ח המגובה בתדריס הלוואות רכב, בגינה בוצעה הפרשה קבוצתית בהתאם לסיכון הלוואות אלו, בסך של 3.3 מיליוני ש"ח.

⁽⁸⁾ מזה 3.4 מיליוני ש"ח חוץ מאזני.

טבלה מספר 9 – פירוט חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים:

חשיפות למדינת זרות (על בסיס מאוחד)

[illegible]

הערות:

שורת "סך הכל מדינות LDC", כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"; הסכום כולל את נתוני מדינה X, כמפורט בטבלה לעיל;

המדינה היא ליבריה

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים; חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרד התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

פירוט ההערות, ראה בטבלת ההשוואה לתקופה קודמת בעמוד הבא.

טבלה מספר 9 – פירוט חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים (המשך):

חשיפות למדינת זרות (על בסיס מאוחד)

ליום 31 במרץ 2021														
חשיפה מאזנית ⁽²⁾														
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾			חשיפה מאזנית								
						סך כל		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						החשיפה	המאזנית							
						חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה							
						חשיפה מאזנית נטו		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						לאחר ניכוי	ניכוי							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							
						התחייבויות		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					המדינה	
						מקומיות	מקומיות							

טבלה מספר 9 – פירוט חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים (המשך):

חשיפות למדינת זרות (על בסיס מאוחד)

ליום 31 בדצמבר 2021															
חשיפה מאזנית ⁽²⁾										חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾				חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾	
המדינה	חשיפה מאזנית מעבר לגבול			במדינה זרה לתושבים מקומיים			החשיפה המאזנית	סך כל							
למעשלות ⁽⁴⁾	לבנקים	לאחרים	חשיפה מאזנית לפני			חשיפה מאזנית נטו									
			ניכוי			לאחר ניכוי									
			התחייבויות			התחייבויות									
			מקומיות			מקומיות									
מזה: סיכון															
מאזני בעייתי			חשבונות לא צוברים			סיכון אשראי			סך חשיפה חוץ מאזנית			אשראי חוץ מאזני בעייתי		לפרעון עד לפרעון מעל שנה	
במיליוני ש"ח															
ארצות הברית	36.9	41.3	121.7	-	-	-	199.9	-	-	-	11.3	-	-	140.9	46.5
אחרות	-	73.6	75.7	-	-	-	149.3	-	-	-	-	-	-	95.5	66.3
סך כל החשיפות למדינות זרות	36.9	114.9	197.4	-	-	-	349.2	-	-	-	11.3	-	-	236.4	112.8
סך כל החשיפות למדינות LDC	-	-	0.5	-	-	-	0.5	-	-	-	-	-	-	-	0.5

שיטות להפחתת סיכון אשראי – סקירה (CR3)

[מדף 3]

טבלה מספר 10 - נתונים על הפחתת סיכון אשראי (CR3)

ליום 31 במרץ 2022									
מובטחים					לא מובטחים				
מזה: על ידי נצרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום מובטח		סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית
במיליוני ש"ח									
45.2	45.2	5.3	-	32.4	62.6	83.0	107.8	14,181.1	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	860.4	אגרות חוב
45.2	45.2	5.3	-	32.4	62.6	83.0	107.8	15,041.5	סך הכל
-	-	-	-	-	-	-	-	136	מזה: לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר

טבלה מספר 10 - נתונים על הפחתת סיכון אשראי (CR3) (המשך):

ליום 31 במרץ 2021								
מובטחים						לא מובטחים		
סך הכל יתרה מאזנית						סך הכל יתרה מאזנית		
מזה: על ידי נכרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום מובטח		סך הכל יתרה מאזנית
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית			
במיליוני ש"ח								
54.3	54.3	-	-	29.5	90.7	83.8	145.0	11,772.9
-	-	-	-	-	-	-	-	503.2
54.3	54.3	-	-	29.5	90.7	83.8	145.0	12,276.1
-	-	-	-	-	-	-	-	141.8
מזה: לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר								

מזה: לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר

טבלה מספר 10 - נתונים על הפחתת סיכון אשראי (CR3) (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2021								
	<u>מובטחים</u>						<u>לא מובטחים</u>	
	סך הכל יתרה							
	מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: טכום מובטח	מזה: על ידי ביטחון	מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי נשרי אשראי	
	יתרה מאזנית	מזה: טכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: טכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: טכום מובטח		
	במיליוני ש"ח							
חובות, למעט אגרות חוב	12,397.8	141.4	103.0	93.4	55.0	-	48.0	
אגרות חוב	642.9	-	-	-	-	-	-	
סך הכל	13,040.7	141.4	103.0	93.4	55.0	-	48.0	
מזה: לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר	140.5	-	-	-	-	-	-	

הגישה הסטנדרטית – חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)

[טבלה 3]

טבלה מספר 11 – חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (הגישה הסטנדרטית) (CR5)

משקל סיכון	ליום 31 במרץ 2022											סך כל סכום חשיפת האשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)
	0%	10%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	250%	אחר	
סוגי נכסים												
במיליוני ש"ח												
ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית	3,305.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,305.6
ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית	-	-	26.4	-	-	-	-	-	-	-	-	26.4
בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))	-	-	102.9	-	10.6	-	-	-	-	-	-	113.5
חברות ניירות ערך	-	-	38.5	-	-	-	-	-	-	-	-	38.5
תאגידים	-	-	67.4	-	-	-	-	-	-	-	-	2,176.9
חשיפות קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	-	1,730.0	20.6	-	-	1,750.6
הלוואות לעסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	-	154.0	-	-	-	154.0
בביטחון נכס למגורים	-	-	-	2,682.2	2,024.1	1,947.2	3,180.0	143.4	-	-	-	9,976.9
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
הלוואות בפיגור	-	-	-	-	-	-	-	37.5	74.7	-	-	112.2
נכסים אחרים	221.5	-	12.3	-	-	-	-	430.4	-	-	-	664.2
מזה : בגין מניות*	-	-	-	-	-	-	-	69.9	-	-	-	69.9
סך הכל	3,527.1	-	247.5	2,682.2	2,034.7	1,947.2	5,064.0	2,741.3	74.7	-	-	18,318.7

טבלה מספר 11 - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (המשך) (CR5)

משקל סיכון	ליום 31 במרץ 2021											
	0%	10%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	250%	אחר	סך כל סכום חשיפת האשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)
סוגי נכסים	במיליוני ש"ח											
ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית	3,069.7	-	21.8	-	-	-	-	-	-	-	-	3,091.5
ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))	-	-	95.6	-	10.8	-	-	-	-	-	-	106.4
חברות ניירות ערך	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
תאגידים	-	-	47.8	-	-	-	-	1,913.7	-	-	-	1,961.5
חשיפות קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	1,551.6	12.4	-	-	-	1,563.9
הלוואות לעסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	157.8	-	-	-	-	157.8
בביטחון נכס למגורים	-	-	-	2,744.4	1,657.6	1,144.9	2,957.3	0.6	-	-	-	8,504.8
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	234.5
הלוואות בפיגור	-	-	-	-	-	-	-	79.8	154.7	-	-	661.4
נכסים אחרים	230.4	-	-	-	-	-	-	431.0	-	78.5	-	77.3
מזה : בגין מניות*	-	-	-	-	-	-	-	77.3	-	-	-	16,281.9
סך הכל	3,330.1	-	165.3	2,744.4	1,668.4	1,144.9	4,666.6	2,437.5	154.6	78.5	-	1,563.9

טבלה מספר 11 - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (המשך) (CR5)

משקל סיכון	ליום 31 בדצמבר 2021											סך כל סכום חשיפת האשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	אחר	
	0%	10%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	250%				
סוגי נכסים													במיליוני ש"ח	
ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית	3,587.6	-	5.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,592.8	-
ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית	-	-	46.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46.5	-
בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))	-	-	249.1	-	12.1	-	-	-	-	-	-	-	261.2	-
חברות ניירות ערך	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.8	-
תאגידים	-	-	46.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,882.3	-
חשיפות קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
הלוואות לעסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,533.6	-
בביטחון נכס למגורים	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	148.6	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	2,547.4	1,833.0	1,666.4	3,189.4	92.6	-	-	-	-	9,328.8	-
הלוואות בפיגור	-	-	-	-	-	-	-	57.5	183.9	-	-	-	241.4	-
נכסים אחרים	214.9	-	7.9	-	-	-	-	432.9	-	-	-	-	655.7	-
מזה: בגין מניות *	-	-	-	-	-	-	-	80.8	-	-	-	-	80.8	-
סך הכל	3,802.5	-	354.8	2,547.4	1,845.1	1,666.4	4,851.5	2,461.1	183.9	-	-	-	17,712.7	-

חלק 5 א - סיכון אשראי של צד נגדי

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)

[מדג 3]

טבלה מספר 12 – ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)

ליום 31 במרץ 2022				
RWA	CRM	EAD לאחר	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף
במיליוני ש"ח				
-	-	-	0.2	0.1
-	-	-	-	-
-	-	-	0.2	0.1
סה"כ				
ליום 31 במרץ 2021				
RWA	CRM	EAD לאחר	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף
במיליוני ש"ח				
2.1	16.9	16.9	1.6	0.2
-	-	-	-	-
2.1	16.9	16.9	1.6	0.2
סה"כ				
ליום 31 בדצמבר 2021				
RWA	CRM	EAD לאחר	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף
במיליוני ש"ח				
0.2	0.8	0.8	0.1	0.7
-	-	-	-	-
0.2	0.8	0.8	0.1	0.7
סה"כ				

פעילות הבנק מול צדדים נגדיים מעוגנת במסמך מדיניות ייעודי. רמת הסיכון של הבנק נמוכה מאוד בגין אופן פעילותו מול הצדדים הנגדיים, וכפי שעולה מהחשיפה

והקצאת ההון הנמוכה המצוינות בטבלה 12 ובטבלה 13.

הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)

[דבר 3]

טבלה מספר 13 – הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)

ליום 31 במרץ 2022		
RWA	EAD לאחר CRM	
במיליוני ש"ח		
0.28	0.02	סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית
ליום 31 במרץ 2021		
RWA	EAD לאחר CRM	
במיליוני ש"ח		
0.2	0.02	סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית
ליום 31 בדצמבר 2021		
RWA	EAD לאחר CRM	
במיליוני ש"ח		
0.66	0.05	סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית

חלק 6 – סיכון שוק

סיכון השוק הוא הסיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת – שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

התוצאות העסקיות, השווי ההוגן של הנכסים, התחייבויות, ההון העצמי ותזרימי המזומנים חשופים לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשער החליפין, במדד המחירים, במחירי נירות ערך בארץ ובחו"ל ובמדדים כלכליים נוספים.

בקבוצת סיכונים זו כלולים מספר סוגי סיכונים ספציפיים, המפורטים בהמשך והמנוהלים בבנק באופן דומה, על בסיס מסגרת עבודה, מדיניות ומגבלות שקבע הדירקטוריון.

הסיכונים הנכללים במסגרת סיכונים השוק הינם:

- **סיכון ריבית** – סיכון הנובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים לא צפויים בשיעור הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות. שינויים אלו עלולים להביא לשחיקת ההון של הבנק בשל ירידה עתידית בהכנסות המימון העלולה להיגרם כתוצאה מחשיפה לריבית בכל אחד מבסיסי ההצמדה השונים.
- **סיכון שער חליפין** – החשיפה לרווחי הבנק כתוצאה משינויים בשערים של המטבעות השונים בהם הבנק פועל במסגרת עסקיו.
- **סיכון אינפלציה** – הסיכון הנובע משינויים לא צפויים בקצב האינפלציה, כלומר בשינויים במדד המחירים לצרכן.
- **סיכונים בסיס אחרים** – חשיפה לשינוי של מחירים של מניות, אופציות וכו'.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 הבנק עדכן את מסמך המדיניות שלו לניהול סיכונים שוק וריבית, וקבע מגבלות במונחי הון רובד 1, על מכלול גורמי הסיכון הנמצאים בתיקי הבנק, על תיקים שונים (תיק ההשקעות והתיק הבנקאי) בעת שגרה ובעת קיצון, ובהתבסס על שימוש במודל ה- VAR ועל שימוש בתרחישים שונים שאינם מקזזים בין גורמי הסיכון בתיקים. התרחישים שנקבעו בקיצון הם תרחישים המבטאים שמרנות מרובה, שכן הם נקבעו כערך הגבוה מבין התנודות בשוק בחלוטות זמן המייצגים תקופות תנודתיות בשווקים, וערכי המקדמים הסטנדרטיים שקבע בנק ישראל בהמשך להוראות וועדת באזל, לחישוב הקצאת ההון בשיטה הסטנדרטית, המייצגת הפסד לא צפוי. מגבלות הסיכון שנקבעו הן נמוכות יחסית, ומבטאות פגיעה נמוכה בהון רובד 1 בפרט, בתיק ההשקעות של הבנק במצב קיצון, גם לו ינצל הבנק את מלוא ערכה של המגבלה שקבע הדירקטוריון. נכון לרבעון הראשון של שנת 2022 פרופיל סיכון השוק והריבית של הבנק מרוחק במידה ניכרת מתאבון הסיכון שנקבע, דבר המלמד על פוטנציאל פגיעה נמוך בהון הבנק, גם בעת אירוע חריג בשוק.

מדיניות הבנק קובעת את הגורמים והפורומים האחראים לפיקוח, ניהול ובקרת סיכון השוק והריבית, ועל הדיווחים הנדרשים בעת התקרבות למגבלות הסיכון, ובעת חריגה מהן. המודלים והחישובים נמצאים בתהליכי תיקוף בהתאם למדיניות הבנק לתיקוף מודלים (סיכון מודל). נכון לסוף הרבעון, הקצאת ההון בגישה הסטנדרטית המוצגת בטבלה מספר 14 להלן, ממשיכה להיות נמוכה והיא ירדה יחסית לתקופות הקודמות, מה שמבטא, כאמור לעיל, סיכון בסיס נמוך של הבנק וסיכון נמוך בתיק

סיכון השוק והריבית נמצא ברמת סיכון נמוכה, ופרופיל הסיכון נמצא הרחק ממגבלות הסיכון המעודכנות שנקבעו לשנת 2022. לפרטים נוספים ראה [בפרק 3.2 בדוחות](#)

[הכספיים ליום 31 במרץ 2022.](#)

הבנק מכמת את סיכוני השוק גם על פי מתודולוגית הערך הנתון לסיכון – VaR המתייחס להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש על פי תנאי השוק שנצפו בעבר. במהלך הרבעון עדכן הבנק את אופן חישוב ה – VaR שלו, כאחד מלקחי אירוע הקורונה, וקבע חלונות זמן היסטוריים שונים לחישוב, במקום להסתמך על תוצאת חישוב הקובעת חלון זמן אחד ארוך טווח. ערך ה – VaR נקבע לפי ההפסד המקסימלי מבין תקופות הזמן השונות שנבחנו ובאופן זה הבנק מודד את פרופיל סיכון השוק גם בתרחישי מצב שוק בקיצון אל מול מגבלות הבנק. ערך ה – VaR עמד ביום 31 במרץ 2022 על 23.9 מ' ש' ונמצא הרחק ממגבלת הבנק שעומדת על 45 מ' ש' ומהווה כ- 4% מההון רובד 1 של הבנק. ערך זה, בנוסף על תוצאות תרחישי הרגישות לריבית, מעידים על רמת סיכון השוק הנמוכה של הבנק. הבנק מבצע בדיקות בדיעבד (BACKTESTING) על תוצאות ה – VaR והמודל נמצא כשיר לשימוש. עם זאת, היות ולמודל ה – VaR מגבלות ובפרט, הוא איננו מתאים לאמידת סיכון בו השווקים תנודתיים, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות במונחי תרחישים, שיש להם יכולת טובה יותר להתמודד עם מצב קיצון, והגביל את תאבון הסיכון למצב המבטא פגיעה נמוכה בהון רובד 1 של הבנק וביחס הון רובד 1, גם אם תרחישים קיצוניים אלה יתממשו בפועל. תאבון הסיכון ופרופיל הסיכון בפועל, כמו גם שיטות החישוב המגוונות והשמרנות בקביעת התרחישים ממחישים את מדיניות הבנק לשמירה על רמה נמוכה של סיכון שוק וריבית, במונחי רווח, הון ושיווי כלכלי.

סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MRI)

[דבר 3]

טבלה מספר 14 - סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MRI)

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרץ 2021	ליום 31 במרץ 2022	
סכומים במיליוני ש"ח			
			מוצרים ישירים
3.7	2.4	1.2	סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)
3.0	1.5	0.3	סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
0.1	1.0	0.5	סיכון שער חליפין
-	-	-	סיכון סחורות
			אופציות
-	-	-	הגישה הפשוטה
-	-	-	גישת דלתה- פלוס
-	-	-	גישת התרחישים
-	-	-	איגוח
6.8	4.9	2.0	סה"כ

*סכומים במונחי הון

סיכון הריבית הינו הסיכון הנובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים לא צפויים בשיעור הריבית, לבין רגישות זו של ההתחייבויות. שינויים אלו טמונים באופן שיגרתי בעסקי הבנקאות ועשויים להוות מקור רווח. עם זאת, רמות חריגות של סיכון הריבית עלולות להביא לפגיעה ברווחיות הבנק ו/או לשחיקת ההון שלו. רגישות עקום הריבית יכולה לנבוע מעלייה או ירידה בשיעור הריבית, משינוי בעקום או בחלקים ממנו, כשהתזוזות אינן בהכרח מקבילות.

מעקב אחר החשיפה לסיכון ריבית מבוצע ברמת התיק הבנקאי ותיק הנוסטרו וברמה של מגזרי פעילות הבנק, שקלי, צמוד מדד ומט"ח. פעילות הבנק במגזר המט"ח היא נמוכה מאוד. אתגר תכנית העבודה של הבנק לשנת 2022, שבוצע על ידי חטיבת הסיכונים, כלל שורה מגוונת של תרחישים הבוחנים את השפעת סיכון הריבית, כאשר מסקנות האתגר העלו כי רמת סיכון הריבית של הבנק, היא נמוכה יחסית. תרחישי הבנק מכמתים גם מצב שבו תחול עלייה ברמת הריבית, כפי שאנו רואים בימים אלה.

החשיפה לסיכון ריבית עשויה להשפיע על הרווחים, על השווי הכלכלי ועל ההון של הבנק. בהתאם לכך, נקבעו מגבלות בגישת השווי הכלכלי, שחיקת ההון, ובגישת הרווחים (רו"ה).

- גישת השווי הכלכלי – ניתוח השפעתם האפשרית של שינויים לא צפויים בריבית על השווי הכלכלי הנוכחי של כל תזרימי המזומנים העתידיים. חישוב החשיפה הכלכלית מתבצע הן באמצעות תרחישים שנקבעו למצב שגרה ולמצב קיצון, כגון: שינוי של 1% בריבית (על תיק הנוסטרו) ו- 2% בריבית (בתיק הבנקאי, בתיק הנוסטרו ובתיק הנוסטרו למסחר, כ"א בנפרד) והן באמצעות VaR ריבית כל כלל התיק, התיק הבנקאי ותיק הנוסטרו.
- גישת הרווחים (רו"ה לשנה) – מתבצעת בהתאם לנב"ת 333 - ניתוח השפעתם של שינויי ריבית על הרווח והפסד של הבנק בהתאם להוראות החשבונאיות לתקופה של 12 חודשים.

העלייה בשיעור הריבית הארוכה גרמה לבנק הפסדים בתיק הנוסטרו שלו שהשפיעו, כפי שנאמר לעיל, על הון הבנק, אך הבנק שמר כל העת על יחס הון רובד 1 הגבוה מהיחס שקבע הדירקטוריון, וזאת, עקב תאבון הסיכון הנמוך שנקבע לפעילות והקפדת הבנק לעמוד בתאבון סיכון זה בשגרה ובקיצון. הבנק בוחן, כחלק מאסטרטגיית ההשקעות שלו, את השפעת מגמת עליית הריבית על אסטרטגייתו זו. כחלק מהמהלכים השוטפים הנהוגים בבנק, נמצא הבנק בתהליך לתיקוף המערכת והמודלים המשמשים אותו לחישוב סיכון השוק והריבית.

טבלה מספר 15 - שווי הוגן מתואם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (במיליוני שקלים):

יתרה ליום 31 במרץ 2022			יתרה ליום 31 במרץ 2021			יתרה ליום 31 בדצמבר 2021		
שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול
852.6	(2.5)	850.1	684.1	14.2	698.3	737.1	(2.2)	734.9
842.1	(2.8)	839.3	673.4	3.4	676.8	726.4	(11.6)	714.8

⁰

מזה: תיק בנקאי

הטבלאות הבאות מציגות את רמת סיכון הריבית של הבנק תחת תרחישים שונים להתנהגות עקום הריבית, הכוללים שינויים מקבילים ושאנים מקבילים לאורך העקום, ושינויים בשיפוע העקום, כשרמת הסיכון נמדדת במונחי השפעת התרחישים על השווי ההוגן, טבלה מספר 16, ועל הכנסות הבנק, טבלה מספר 17. רמת הסיכון הנמדדת כגבוה מבין התרחישים השונים נמוכה יחסית לשווי ההוגן של התיק הבנקאי ויחסית להכנסות ורווח הבנק.

בנוסף, נמצא הבנק במהלך לשידרוג יכולת החיזוי של הפרעונות המוקדמים, שיש להם השפעה על סיכון הריבית שלו. חלקו הראשון של מהלך זה, המתבצע בשיטות מתקדמות הסתייגו בהצלחה והבנק נערך להמשך מהלך הפיתוח בימים אלה.

טבלה מספר 16 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם¹ של הבנק:

31 במרץ 2022				
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ דולר	מטבע חוץ אחר	סך הכל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
שינויים מקבילים				
עלייה במקביל של 1%	13.9	(15.6)	(0.3)	(7.5)
מזה: תיק בנקאי	13.9	(14.9)	(1.5)	(9.7)
ירידה במקביל של 1%	(10.1)	19.6	0.4	15.8
מזה: תיק בנקאי	(10.1)	18.8	1.6	18.2
שינויים לא מקבילים				
התללה ⁽²⁾	(45.3)	(16.2)	(0.5)	(1.9)
מזה: תיק בנקאי	(45.3)	(15.9)	(0.8)	(2.7)
השטחה ⁽³⁾	48.2	13.5	0.4	0.7
מזה: תיק בנקאי	48.2	13.4	0.4	1.1
עליית ריבית בטווח הקצר	45.0	5.0	0.2	(1.4)
מזה: תיק בנקאי	45.0	5.1	(0.2)	(1.7)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(37.2)	(4.2)	(0.1)	1.1
מזה: תיק בנקאי	(37.2)	(4.2)	0.2	1.4
מקסימום				
מזה: תיק בנקאי	(45.3)	(15.9)	(1.5)	(7.3)
31 בדצמבר 2021				
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ דולר	מטבע חוץ אחר	סך הכל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
שינויים מקבילים				
עלייה במקביל של 1%	9.3	(1.8)	0.5	(1.7)
מזה: תיק בנקאי	11.1	(1.0)	(0.7)	(1.7)
ירידה במקביל של 1%	(4.6)	4.3	(0.5)	1.7
מזה: תיק בנקאי	(6.8)	3.5	0.8	1.7
שינויים לא מקבילים				
התללה ⁽²⁾	(47.2)	(10.5)	(0.5)	0.0
מזה: תיק בנקאי	(46.3)	(10.2)	(0.9)	0.0
השטחה ⁽³⁾	49.1	10.9	0.6	0.0
מזה: תיק בנקאי	48.5	10.7	0.7	(0.4)
עליית ריבית בטווח הקצר	44.6	7.7	0.6	(0.9)
מזה: תיק בנקאי	44.6	7.8	0.3	(0.9)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(37.0)	(6.4)	(0.5)	0.7
מזה: תיק בנקאי	(37.0)	(6.5)	(0.2)	0.7
מקסימום				
מזה: תיק בנקאי	(46.3)	(10.2)	(0.9)	(1.7)

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

2. התללה – ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח ארוך.

3. השטחה – עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח ארוך.

טבלה מספר 17 - השפעת תרחיש של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 31 במרץ 2022		
הכנסות מימון שאינן			הכנסות מימון שאינן		
סך הכל ⁽¹⁾	מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל ⁽¹⁾	מריבית	הכנסות ריבית
במיליוני ש"ח					

שינויים מקבילים

עלייה במקביל של 1%	45.7	0.7	46.5	65.1	(2.3)	62.8
מזה: תיק בנקאי	45.7	(1.7)	44.1	65.1	(1.3)	63.8

מקסימום

מזה: תיק בנקאי	45.7	(1.7)	44.1	65.1	(1.3)	63.8
----------------	------	-------	------	------	-------	------

* לאחר השפעות מקדחות.

חלק 7 - סיכון נזילות

[סדר 3]

יחס כיסוי נזילות – גילויים עיקריים (Liquidity)

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" (LCR) של בנק ישראל אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות, לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם, וכן הוגדר תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים הבאים (המכנה).

תזרים זה כולל, בין היתר, משיכה מסוימת של פיקדונות מסוגים שונים בהתאם למקדמים בתרחיש, ניצול מסוים של מסגרות אשראי שהבנק העמיד ועוד, בניכוי פירעונות במהלך החודש של אשראי שהבנק העמיד במקדמים מסוימים וכו'. הסיווגים של אגרות-החוב, סוגי הפיקדונות, סוגי המסגרות וכו' ומקדמיהם נקבעו בהוראה. בהתאם, שינוי בהיקף הנכסים הנזילים או בהרכבם, שינוי בהיקף הפיקדונות בכל אחד מסוגי הפיקדונות המוגדרים בהוראה, שינויים בהיקף מסגרות האשראי והערבויות מולם יש לשמור נזילות וכיצא בזה יכולים להביא לשינוי היחס. ככלל, יחס כיסוי הנזילות על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 שונה מהמודלים הפנימיים החלים בבנק. היחס הממוצע במהלך הרבעון האחרון עומד על 219%, כאשר הדרישה המזערית היא 100% (בתקופה של רבעון שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 היחס הממוצע עמד על 237%). הירידה ביחס נובעת מירידה ביתרת הנכסים הנזילים וביצועי אשראי מוגברים, אך הבנק עדיין שומר על היחס הגבוה במערכת.

הבנק מנהל מעקב אחר ריכוזיות מקורות המימון בחתכים שונים, הן בשקלים והן במטבע-חוץ, ועומד במגבלות הפנימיות בנושא.

במהלך כל השנה שמר הבנק על יחסי נזילות ועודפי נזילות גבוהים, כך שלא נדרש לבחון שינוי בתכנון הנזילות שלו.

טבלה מספר 18 - מתכונת גילוי על יחס כיסוי הסילות (LIQ1)

מאוחד		
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.03.2022		
סך ערך לא משוקלל ^(א) (ממוצע)	סך ערך משוקלל ^(א) (ממוצע)	סך ערך משוקלל ^(א) (ממוצע)
במליוני ש"ח		
סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה		
סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)		
תזרימי מזומנים יוצאים		
פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:	9,738.2	462.8
פיקדונות יציבים	535.4	26.8
פיקדונות פחות יציבים	1,826.9	214.8
פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראה ניהול בנקאי תקין (221)	7,375.9	221.3
מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:	1,540.2	706.2
פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של	-	-
תאגידים בנקאיים קואופרטיבים		
פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)	1,538.3	695.1
חובות לא מובטחים	2.0	2.0
מימון סיטונאי מובטח		0.0
דרישות נזילות נוספות, מזה:	3,137.0	379.9
תזרימי יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות	53.3	53.3
תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב	0.0	0.0
קווי אשראי ונזילות	2,695.3	165.6
מחויבויות מימון חוזיות אחרות	-	-
מחויבויות מימון מותנות אחרות	388.4	161.0
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים	1,548.9	1,548.9
תזרימי מזומנים נכנסים		
הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)	-	-
תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן	384.2	268.4
תזרימי מזומנים נכנסים אחרים	48.3	48.3
סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים	432.5	316.7
סך ערך מתואם (3)		
סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)	2,690.4	2,690.4
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו	1,232.3	1,232.3
יחס כיסוי סילות (%)	219%	219%

- ערכים לא משוקללים יחושבו כיתירות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
- ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס או יוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- ערכים מתאים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא (2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

טבלה מספר 18 - מתכונת גילוי על יחס כיסוי הכילות (L1Q1) (המשך)

מאוחד		
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.12.2021		
סך ערך לא משוקלל ^(א)	סך ערך לא משוקלל ^(ב)	ממוצע
במליוני ש"ח		
סך הכל נכסים כדילים באיכות גבוהה		
סך הכל נכסים כדילים באיכות גבוהה (HQLA)		
2,415.1		
תזרימי מזומנים יוצאים		
פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:	9,686.7	459.8
פיקדונות יציבים	534.3	26.7
פיקדונות פחות יציבים	1,815.9	213.0
פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראה ניהול בנקאי תקין (221)	7,336.5	220.1
מימון סיטונאי בלתי מובטח מזה:	1,484.3	724.2
פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיבים	-	-
פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)	1,432.8	663.6
חובות לא מובטחים	51.5	51.5
מימון סיטונאי מובטח	-	0.0
דרישות נזילות נוספות, מזה:	2,584.1	199.5
תזרימי יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות	37.4	37.4
תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב	-	-
קווי אשראי ונזילות	2,180.5	139.9
מחויבויות מימון חוזיות אחרות	-	-
מחויבויות מימון מותנות אחרות	366.2	22.3
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים		
1,383.5		
תזרימי מזומנים נכנסים		
הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)	-	-
תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן	437.3	317.1
תזרימי מזומנים נכנסים אחרים	32.4	32.4
סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים		
469.7		
349.5		
סך (3) ערך מתואם		
2,415.1		
סך הכל נכסים כדילים באיכות גבוהה (HQLA)		
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו		
1,034.0		
יחס כיסוי כילות (%)		
237%		

1. ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).

2. ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס או יוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).

3. ערכים מתאים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא (2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים כדילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

הבנק ממשיך באסטרטגיה, שהחלה לפני מספר שנים, של התמקדות בגיוס מקורות ממשקי בית תוך חתירה להרחבת בסיס המפקידים וגרעון הפיקדונות. בשל ההנחה כי הישענות רחבה על מפקידים קטנים (משקי בית) תתרום ליציבות מקורות המימון ובכך לחוסנו של הבנק ולשיפור פרופיל הנזילות שלו, הבנק הקצה משאבים לטובת גיוס ממשקי בית, ובפרט מבצעי שיווק. הבנק מגוון את סל המוצרים המוצע למשקי בית, ופועל לשיפור מתמשך ביכולת הגיוס שלו מאפיק זה. הבנק בוחן בימים אלה את השפעת עליית הריבית במשק על גיוס הפקדונות מהציבור.

יחס מימון יציב נטו (LIQ2)

[טבר 3]

טבלה מספר 19 – מתכונת גילוי על יחס מימון יציב נטו (LIQ2)

ליום 31 במרץ 2022				
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון			
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון ¹
פריטי מימון יציב זמין (AFS)				
הון:				
הון פיקוחי	1,428.6	-	-	1,428.6
מכשירי הון אחרים	-	-	-	-
פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:				
פיקדונות יציבים	525.1	-	-	552.8
פיקדונות פחות יציבים	8,526.8	1,150.4	1,265.4	1,431.2
מימון סיטונאי:				
פיקדונות לצרכים תפעוליים	-	-	-	-
מימון סיטונאי אחר	1,269.5	247.1	86.5	1,958.4
התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית	-	-	-	-
התחייבויות אחרות:				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו	-	-	-	-
כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל	2,325.4	2,079.9	307.5	686.5
סך מימון יציב זמין (AFS)	14,111.4			
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)				
סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)	444.4	-	-	-
פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות	-	-	-	-
הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם:				
הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה	-	-	-	-
הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות	-	-	-	-
הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולשויות סקטור ציבורי, מזה:	1,941.2	1,676.0	483.9	409.9
עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203	-	-	-	-
הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:	8,521.7	10,136.0	400.6	444.9
עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203	1,787.8	2,583.1	102.9	114.5
ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה	96.1	-	-	100.1
נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית	-	-	-	-
נכסים אחרים:	-	-	-	-
סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב	-	-	-	-

ליום 31 במרץ 2022				
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון			
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון ¹
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)				
-	-	-	-	-
נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)				
-	-	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו				
-	-	-	-	-
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משותנים שהופקדו				
143.4	160.9	1.8	13.0	-
121.1	-	-	2,421.9	-
11,268.0	סך מימון יציב נדרש (RSF)			
125%	יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)			

¹ פריטים שידווחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים 1 כגון הון צמית, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר, פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח, מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נדילים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית.

טבלה מספר 19 – מתכונת גילוי על יחס מימון יציב נטו (LIQ2) (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021				
ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון		ערך משוקלל		
ללא מועד פירעון	עד 6 חודשים	מ-6 חודשים עד שנה	שנה או יותר	
פריטי מימון יציב זמין (AFS)				
הון:				
הון פיקוחי	1,428.6	-	-	1,428.6
מכשירי הון אחרים	-	-	-	-
פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:				
פיקדונות יציבים	534.2	-	-	507.5
פיקדונות פחות יציבים	1,434.8	5,652.4	1,258.7	8,567.8
מימון סיטונאי:	-	-	-	-
פיקדונות לצרכים תפעוליים	-	-	-	-
מימון סיטונאי אחר	-	1,670.2	85.3	993.2
התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית	-	-	-	-
התחייבויות אחרות:	-	-	-	-
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו	-	-	-	-
כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל	-	734.8	109.5	2,111.3
סך מימון יציב זמין (AFS)	-	-	-	13,608.3
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)				
סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)	-	-	-	450.6
פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות	-	-	-	-
הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם:	-	-	-	-
הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה	-	-	-	-
הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות	-	421.6	352.2	1,699.5
הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבוניות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי, מזה:	-	-	-	-
עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203	-	-	-	-
הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:	-	491.0	356.5	7,860.1
עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203	-	132.1	93.1	1,710.9
ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה	98.3	-	-	96.0
נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית	-	-	-	-

ליום 31 בדצמבר 2021				
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון			
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון ¹
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)				
	-	-	-	-
נכסים אחרים:	-	-	-	-
סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב	-	-	-	-
נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל	-	-	-	-
(default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)	-	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו	-	-	-	-
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו	-	-	-	-
כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל	49.5	146.0	0.1	16.5
פריטים חוץ מאזניים	101.9	-	-	2,039.0
סך מימון יציב נדרש (RSF)	10,257.7	-	-	-
יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)	133%	-	-	-

¹ פריטים שידווחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים 1 כגון הון צמית, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר, פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח, מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נדילים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית.

החל מיום 31 בדצמבר, 2021 נכנסה לתוקפה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 (יחס המימון היציב נטו), בהתאם להוראה חישוב יחס מימון יציב המוגדר כסכום המימון היציב הזמין חלקי סכום המימון היציב הנדרש, שיחושב על פני סך המטבעות ושלא יפחת מ-100%. מודל הבנק עבר תיקוף בהתאם למדיניות הבנק לתיקוף מודלים, והשימוש בו אושר על ידי הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

יחס מימון יציב נטו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222, עמד ליום 31 במרץ 2022 על 125%.

חלק 8 – סיכון סביבתי וסיכון אקלים

עקרונות הקיימות והאחריות התאגידית מהווים חלק בלתי נפרד מפעילותו העסקית של הבנק, מתוך הכרה שלא ניתן להפריד בין הצלחה עסקית לבין שיקולי חברה, סביבה וממשל תאגידי. תפיסה זו התחדדה בשנים האחרונות בישראל ובעולם ואף שולבה באסטרטגיה הכוללת של הבנק, אשר חרת על דגלו את ערכי השקיפות וההוגנות.

האסטרטגיה העסקית של הבנק עודכנה עבור שנים 2022-2026 ביום 15 ביולי, 2021, ומשלבת בתוכה היבטי ESG הכוללים התייחסות לגיוון תיק האשראי, מתן דגש על דיגיטציה וחדשנות, אבטחת מידע וסייבר ופיתוח ההון האנושי בבנק.

הבנק פועל בהתאם לציפיות בנק ישראל ולומד את היבטי סיכון האקלים.

לפרטים נוספים אודות סביבה וממשל תאגידי ראה [בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021](#).

טבלה מספר 20 - מילון מונחים

אובליט	מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.
אינפלציה	תהליך מתמשך של עליית מחירים, האינפלציה נמדדת על ידי שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן.
אירוע קיברנטי (סייבר)	אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשוב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.
אמצעי שליטה	על פי חוק בנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981, כל אחת מאלה: (1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר; (2) הזכות למנות דירקטור בתאגיד, ולעניין זה: (א) יראו את מי שמינה דירקטור בתאגיד כבעל הזכות למנותו; (ב) חזקה על תאגיד שנושא משרה בו נתמנה לדירקטור בתאגיד אחר, ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי הזכות למנותו; (3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד; (4) הזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו לאחר סילוק חביוותיו.
ארגון מחדש של חוב בעייתי	חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב.
אשראי בהשגחה מיוחדת	אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.
אשראי נחות	אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.
אשראי פגום	אשראי אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חוב יסווג כפגום בכל מקרה כאשר קרן או ריבית מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה. בנוסף, חוב פגום ייחשב גם חוב שתנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור.
אשראי לא צובר *	חוב יסווג כחוב לא צובר, כאשר, בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי (expected) שתאגיד בנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. לעניין סעיף זה, המשמעות של גביית כל הסכומים לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב היא שגם תשלומי הריבית וגם תשלומי הקרן על פי החוזה יגבו במועד שנקבע בהסכם החוב. חוב לא יסווג כחוב לא צובר במהלך תקופה שבה חל עיכוב בתשלום, אם התאגיד הבנקאי צופה לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לרבות ריבית שנוצברה על פי שיעור הריבית החוזי בתקופה שבה חל עיכוב ובכל מקרה, חוב שנבחן פרטנית יסווג כחוב לא צובר כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם הוא גם "מובטח היטב" (secured Well) וגם "נמצא בהליכי גביה" (collection In the process of).
באזל וו/באזל III	* ההגדרות הקיימות לגבי חובות פגומים וסיכון אשראי פגום יוחלפו בהגדרות של חובות לא צוברים וסיכון אשראי לא צובר, בהתאמה. הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקות בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
גידור	עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה

הון עצמי חבד 1	הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".
הון חבד 2	שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל III וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (contingent convertible- CoCo) שהונפקו על ידי הבנק ושימורו למניות הבנק בקרות אירוע מכונן (point of non viability). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.
הון רגולטורי	הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).
הלואה לדיר	הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק: (1) ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ; (2) ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח; (3) ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים; (4) ההלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1 ו-2.
הלואה ממונפת	(1) אשראי שניתן למימון עסקה הונית (2) היחס בין סך החוב של הלואה ל-EBIDTA של הלואה עולה על שיעורים שקבע הבנק, בין היתר בהתחשב ברמות המקובלות בענף או במגזר ספציפי (3) לווה המאופייין ביחס גבוה של חוב לשווי נקי (4) רמת המינוף, לאחר המימון, כפי שהיא נמדדת באמצעות יחסי המינוף, גבוהה משמעותית מהנורמות המקובלות בענף או מרמות היסטוריות
הסכמי CSA	הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמעורר סיכונים האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבנות יומית, לרוב המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.
הפרשה פרטנית	חובות לא צוברים הינם חובות אשר הבנק סבור כי אינם חולקים מאפייני סיכון משותפים עם חובות צוברים, ולפיכך מעריך את ההפרשה בגינם על בסיס פרטני. חובות שההפרשה להפסדי אשראי בגינם נבחנת על בסיס פרטני כוללים חביוות שיתרתן החוזית עולה על 1 מיליון ש"ח (ללא ניכוי: מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות ביותר משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות). הבנק מודד את ירידת הערך בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב. כאשר החוב מותנה בביטחון, או כאשר הבנק קובע שצפייה תפיסת נכס, ירידת הערך נמדדת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי (בניכוי עלויות מכירה).
הפרשה קבוצתית	הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. אופן החישוב עבר שינוי בהתאם להוראות הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL). פרטים נוספים ראה בביאור 1 לדוחות הכספיים.
חברת דירוג	חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידיהן. בישראל פועלות שתי חברות דירוג – "מעלות" ו"מדרוג". הבנק נסמך על דירוגי חברת הדירוג הבינלאומית S&P בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203, הקצאת הון בגין סיכונים אשראי.
חח"ד - חשבון חוזר דביטורי	חשבון עובר ושב עסקי עם מסגרת אשראי.

חשיפות אלו נובעות ממחויבויות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר:	
חשיפות חוץ מאזניות	- התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו;
	- מסגרות אשראי לא מנוצלות;
	- התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות;
	- התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת.
- ועוד.	
יחס הלימות הון	יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.
יחס כיסוי נזילות	יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנתון מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.
יחס מיטף	מוגדר כמדדית ההון (המונה) מחולק במדדית החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבטא באחוזים.
כתבי התחייבות נדחים	כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.
לווה	בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המפיק של ניירות ערך בהם השקיעה הבנק. לצורך בחינת חשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".
מנכ"א - מערכת גילוי נאות	מערכת מידע לקליטתם והפצתם דרך רשת האינטרנט, של מכלול הדיווחים הנדרשים מגופים הכפופים לפיקוחה של הרשות: תאגידים, מנהלי קרנות נאמנות, נאמנים, חברות יועצי השקעות, חברות לניהול תיקים וחתמים.
מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי	חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חייבים וזיכויים אלקטרוניים
מק"מ-מלווה קצר מועד	נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא ריבית.
משך חיים ממוצע (מח"מ)	משך חיים ממוצע (מח"מ) נמדד בשנים ומשקל את תשלומי הריבית התקופתיים של המכשיר הפיננסי לאורך חייו עד לפידיון הסופי. ככל שמשך החיים הממוצע ארוך יותר שווי הוגן של המכשיר מושפע יותר משינויים בשיעורי הריבית ומגורמים כלכליים אחרים ולפיכך מסוכן יותר.
נכר	נכר הוא מכשיר פיננסי או חוזה אחר, בעל 3 מאפיינים: 1. שוויו משתנה בהתאם לשינוי בשיעור ריבית, במחיר פיננסי מוגדר, במחיר סחורה מוגדר, בדירוג אשראי או בבסיס דומה. 2. אינו דורש השקעה ראשונית נטו או דורש השקעה ראשונית נטו הנמוכה מההשקעה שהייתה נדרשת עבור סוגים אחרים של חוזים, שחזיו כי יגיבו באופן דומה לשינויים בגורמי שוק. 3. הוא מסולק במועד עתידי.
נכר אשראי	חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.
נדבך 1	הקצאת הון מזערי כנגד סיכויי אשראי, סיכויי שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבך 1 שנקבעו על ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.
נדבך 2	מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכויי סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על ידי הפיקוח על הבנקים.

נדבך 3	משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.
נכסים משוקללים בסיכון או נכסי	נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחופף מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק משוקללות בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 203 עד 209 בכל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכות תפעול. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בניגוד נדרש הבנק להחזיק דרישת ההון הרגולטורי במסגרת הדרישות להלימות ההון.
סיכון אשראי	סיכון אשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על פי הסכם האשראי.
סיכון אינפלציה	הינו הסיכון משינויים לא צפויים בקצב האינפלציה, כלומר בשינויים במדד המחירים לצרכן.
סיכון בסיס אחר	חשיפה לשינוי של מחירים – כגון: מחירי מניות, אופציות וכד'.
סיכון סילות	רמת החשיפה הנובעת מכך שחלק מהכנסות, הוצאות, נכסים או התחייבויות של הבנק או חברות הבנות שלו נקובים במטבע שונה ממטבע הפעילות שלהם, לעלייה או ירידה בשערי המטבעות להם הם חשופים. אלה עלולים לפגוע באופן ניכר וליצור הפסדים ובמקרים מסוימים אף להביא להפסדים כבדים.
סיכון מטבע	רמת החשיפה הנובעת מכך שחלק מהכנסות, הוצאות, נכסים או התחייבויות של הבנק או חברות הבנות שלו נקובים במטבע שונה ממטבע הפעילות שלהם, לעלייה או ירידה בשערי המטבעות להם הם חשופים. אלה עלולים לפגוע באופן ניכר וליצור הפסדים ובמקרים מסוימים אף להביא להפסדים כבדים.
סיכון ריבית	סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי הריבית במטבעות השונים.
סיכון שוק	סיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.
סינדיקציה של הלוואה	עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. עסקאות מסוג זה מבוצעות לעיתים קרובות כאשר קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כך שהסכום שמועמד ללווה גדול יותר מהכנסות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.
סליקה	תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות ויישוב יתרות.
קבוצת לווים	הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.
קווי הגנה	ממשל ניהול הסיכונים, מסתמך על שלושה קווי הגנה:
שווי הונן	ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית: - רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; - רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; - רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.
שיעור המימון (LTV)	שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.
ALM – Asset and Liability	ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונן של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.
Management	
BPV – Basic Point Value	השינוי בשווי ההונן מתזוזה מקבילה של נקודת בסיס אחת. BPV 100 הינו השינוי בשווי ההונן מתזוזה מקבילה של 100 נקודות בסיס.
CCF – Credit Conversion	מקדמי המרה לאשראי. פריטים חוץ מאזניים יומרו לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי. המרה זו תבוצע לאחר
Factor	הפחתת סיכון האשראי.

סיכון אשראי צד נגדי - מהווה תת סיכון של סיכון האשראי הכולל אליו חשוף הבנק, ומבטא את הסיכון שצד נגדי בעסקת חוזה פיננסי ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של העסקה ולא יעמוד בתשלומים הנדרשים על פי תנאי העסקה. סיכון אשראי של צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד ומשתנה לאורך חיי העסקה. ערך השוק של העסקה משתנה באופן רציף בהתאם לתנודות גורמי השוק העומדים בבסיסה, ויכול להיות חיובי או שלילי לכל אחד מהצדדים בעסקה.	CCR - Counterparty Credit Risk
החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (Current Expected Credit Losses - CECL), כפי שפורסמו בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) בדבר "מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי". הכללים חדשים מציגים מתודולוגיה חדשה לרישום הפסדי אשראי, אשר בעיקרה מביאה להכרה מוקדמת יותר בהפסדי אשראי, תוך מתן שקיפות רבה יותר בהתייחס לסיכון האשראי. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2022.	CECL - Current Expected Credit Losses
הפחתת סיכון אשראי - מקדדי סיכון המותרים לקיזוז עפ"י הוראות באזל II (בעיקר: ביטחונות נזילים משועבדים כנדרש). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הפחתת הסיכון של הביטחון.	CRM - Credit Risk Mitigation
חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.	CVA - Credit Valuation Adjustment
התאמות חשבונאיות בגין סיכון אשראי של הבנק שנכללו בשווי ההון של ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים.	DVA - debt valuation adjustment
חברת דירוג אשראי חיצונית כשירה היא יישות, שאיננה סוכנות אשראי לייצוא (ECA), המנפיקה דירוגי אשראי חיצוניים ושהוכרה על ידי הפיקוח על הבנקים כמי שעמדה בדרישות הכשירות שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי".	ECAI - External Credit Assessment Institution
ההיקף הצפוי של חשיפתו של צד נגדי בעת כשל אשראי.	EAD - Exposure at Default
צוות משימה לשיפור הגילוי שהוקם על ידי ה-FSB. מטרת הגוף הינה לשפר את איכות הגילויים על הסיכונים, שיפור יכולת ההשוואה והשקיפות.	EDTF - Enhanced Disclosure Task Force
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אחיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act
גוף בינלאומי אשר מפקח על המערכת הפיננסית הבינלאומית. מטרתו, לקדם את היציבות במערכת הפיננסית.	FSB - Financial Stability Board
תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process
סיכון הריבית בכל המכשירים הפיננסיים המאזניים והחופף מאזניים, למעט מכשירים פיננסיים שהינם חלק מהתיק למסחר.	IRRBB - Interest Rate Risk in the Banking Book
מטרה עסקית רצויה המוגדרת במונחים כמותיים או איכותניים נגזרת מהמגבלות של התיאבון לסיכון.	KPI - Key Performance Indicator
מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לגורמים עסקיים נוספים.	RTGS - Real Time Gross Settlement
נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחופף מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק משוקללת בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין 203 עד 209 בכל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי. נכסי סיכון אלו נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגינו נדרש הבנק להחזיק הון רגולטורי במסגרת הדרישות לעמידה ביחסי הלימות ההון.	RWA - Risk Weighted Assets

SFT	עסקאות מימון ניירות ערך שבהן ערך העסקה תלוי בהערכות השוק והעסקה כפופה פעמים רבות להסכמי מרווח.
SREP - Supervisory Review	התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.
Process	במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שננקט על ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוחזק על ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק ואיתנות הפיננסית שלו.
VaR - Value at Risk	היט מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש; השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרות המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיר הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.

א

אינדקס, 2, 3

אשראי לדיור, 7

ב

באזל, 1, 4, 5, 11, 17, 18, 20, 21, 52, 62, 63, 64, 66

בטחונות, 25, 37, 38, 58, 60

בקריות, 12, 14, 63

ג

גידור, 17, 62

ד

נגזרים, 17, 23, 24, 25, 33, 34, 35, 53, 54, 56, 58, 59, 60, 66

נדילות, 2, 3, 4, 5, 11, 12, 13, 14, 26, 52, 53, 54, 55, 64, 65

ניירות ערך, 1, 6, 24, 25, 33, 34, 35, 42, 43, 44, 45, 56, 57, 59, 64, 66

נכסי סיכון, 2, 3, 9, 16, 21, 22, 63, 64, 66

נכסים אחרים, 42, 43, 44, 57, 60, 62

ה

סייבר, 5, 11, 12, 13, 14, 61, 62

סיכון אשראי, 2, 3, 14, 16, 25, 26, 30, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41

64, 46, 62, 64, 65, 66

סיכון נדילות, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 26, 52, 53, 54, 55, 64, 65

סיכון רגולטורי, 5, 13, 14

סיכון ריבית, 13, 47, 49, 64, 65, 68

סיכון שוק, 2, 3, 16, 47, 48, 64, 65, 66

סיכון תפעולי, 13, 16, 64, 66

ו

עתידיים, 6, 31, 49, 63

ז

שווי הוגן, 3, 17, 49, 50, 34, 65

ה

הון מניות, 17, 19

הון עצמי רובד, 9, 16, 17, 18, 19, 22, 25, 62

הון רובד, 9, 10, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 47, 48, 49, 63

הלבנת הון, 5, 8, 11, 12, 13, 14

הלוואות לדיור, 7, 9, 16, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 56, 59

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי, 63

מ

מגבלות, 10, 15, 16, 33, 34, 35, 37, 38, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56

מגזרי פעילות, 15, 26, 49

מיזוגים, 6

מיזוגים ורכישות, 6

מינוף, 2, 3, 7, 9, 10, 23, 24, 25, 63, 64

מיסים נדחים, 17, 18, 22

מסגרות אשראי, 52, 63